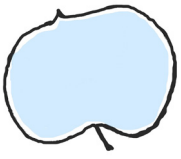

KOTISEUTULEHTI 2026

NIINIPUU

Huhtikuu 2026 | 32. vuosikerta | n:o 33 | Jakelu: 13 450 | www.niinipuu.fi

ISOISÄN RAKKAUSRUNO INSPIROI s. 35

TAPAHTUMAT s. 34

Saletisti onnistuu

Sale

Alakaupunki, Anjala,
Hirssaari, Husula,
Kaipiainen, Kauppalankatu,
Klamila, Miehikkälä,
Neuvoton, Pilkanmaa,
Poitsila, Pyhtää, Pyhältö,
Sippola, Voikkaa

VANTAA

www.yrittajat.fi/liity

Unteni hämäräperhonen

Lauluja kaipuusta ja Karjalasta

Tiina Sinkkonen, laulu
Heli Ahvenainen-Saaristo, piano
Juilia Salo, kantele

Kouvola, Simeliussali 14.8.
Kontiolahti 2.9.
Kitesali 3.9.
Imatra, Kulttuuritalo Virta 19.9.
Helsinki, Malmitalo 22.9.

www.tiinasinkkonen.fi

Marko Wahlström

REPORTAASI

Niinipuun lukijamatka

10-13 Lukijamatkalaiset asettuivat yhteiskuvaan Tuomas Abrahaminpojan jalanjäljillä Tukholmassa paikassa, jossa talonpojat kokoustivat säätyvaltiopäivillä.

Marko Wahlström

URHEILU

Sukugolfia Titissä

26-27 Lahtelainen Leevi Kallioinen, 10, oli historian nuorin osallistuja sukugolfin historiassa. Taustalla kisan nestori Jorma Mänttari.

Marko Wahlström

TEEMA

Hämeen Mänttärit

16-17 Irma Toivari, Alpo Mänttari, Vesa Huusari, Kirsi Kujala ja Osmo Räikkönen osallistuivat Hämeen Mänttärien sukutapaamiseen.

Sukuyhdistyksen myyntituotteet	4
Pääkirjoitus	5
Uutiset: Juuret Kymenlaaksossa teki paluun	6-7
Uutiset: Sukututkimus ja juuret kiehtovat	8
Ihmiset: Läksin käymään/Thomas Svensson	9
Reportaasi: Niinipuun lukijamatka	10-13
Teema: Aluetöiminnan juhlaa	14-17
Ihmiset: Identtiset kaksoiset	18-19
Sukusivut: Kesäseurat	20-21

Sukusivut: Liikkalassa vietettiin kekriä	22-23
Sukusivut: Suvun vanhin ja In memoriam	24-25
Urheilu: Sukugolfia litissä	26-27
Palveluhakemisto	28-30
Vuoden juhlija: Sukumuseo 60 vuotta	31
Kolumni ja Väinö Puoshaka -sarjakuva	32
Perheutisia ja sukuyhdistyksen tiedot	33
Tapahtumakalenteri	34
Lopuksi: Tiina Sinkkonen konserttikiertueelle	35

SUKUTUOTTEET MYÖS VERKOSSA

[www.niinipuu.fi/
tuotteet](http://www.niinipuu.fi/tuotteet)

MÄNTTÄRIN SUKUYHDISTYKSEN MYyntITUOTTEET

Näin tilaat

- puhelimitse: 040 737 5238/Aila Huovi tai 0400 975 042/Ari Lehtomäki
- verkkosivulta: www.niinipuu.fi/tuotteet
- sähköpostitse: sukutuotteet@niinipuu.fi
- postitse: Mänttärin Sukuyhdistys ry, Sippolantie 717 B, 46710 Sippola

Laskun saat tuotteiden mukana. Hintoihin lisätään postikulut.
Tuotteita voi ostaa myös tapahtumissa. Kirjatuotteita voi ostaa myös Reuna-kirjakaupasta (Myllykoskentie 9, Myllykoski).

LOPPUUNMYyntI JATKUU

25€
(nh. 50€)

MÄNTTÄRIN SUKUKIRJA

Kaksiosainen sukukirja,
sisältää tietoja suvun jäsenistä.
Koonnut Eero Mänttari.

15€

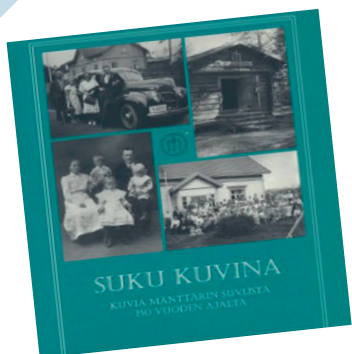
JUOKSUPIPO LOGOLLA
musta, yksi koko, 95 % puuvilla
ja 5 % elastaania

10€

TUUBIHUIVI LOGOLLA
musta, yksi koko, 100 % polyesteri

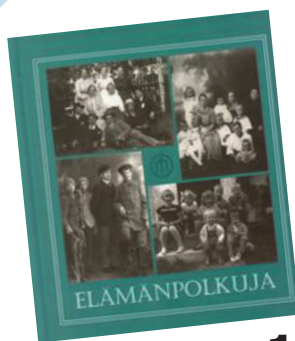
SILÉN OY
BE YOUR BRAND NEW WAVE PROFILE

SUKU KUVINA **22€**
Kuvateos esittelee Mänttärin sukua
150 vuoden ajalta. Toimittanut Leena
Morottaja.

**NIINIPUUN
VARJOSSA** **25€**

Teos kertoo Mänttärin Sukuyh-
distyksen vaiheista vuodesta 1934
tähän päivään.
Toimittanut Leena Morottaja.
Ulkoasu ja taitto: Silva Lehtonen.
120 sivua.

15€

ELÄMÄNPOLKUJA

Suvun jäsenten kirjoittamia elämä-
ntarinoita 1900-luvun alkupuolelta.
Kovakantinen, koko 210x230 mm.
240 sivua. Yli 150 valokuvaa.
Toimittanut Eero Mänttari.

RINTAMERKKI JA RIIPUS

Rintamerkki, kultaa **160€**
Prässätty riipus, kultaa **165€**
Hopeinen riipus **40€**

KORVAKORUT

Tilaustuote, ei varastossa*
Kultainen **300€/pari**
Hopeinen **70 €/pari**

SOLMIONEULA

TILAUSTUOTE, ei varastossa*
Merkki kultaa, neula hopeaa
220€

*kullan hinta saattaa vaikuttaa myynti-
hintoihin

KORUNDI

SURUADRESSIT 10 €

Adresseja on myynnissä myös
Anjalankosken Juhla- & Hautaus-
palvelussa, Sairaalanakaari 3A,
Keltakangas, Kouvola,
puh. 0400 354 477 ja
Reunan kirjakaupassa, Myllykos-
kentie 9, Myllykoski,
puh. 040 578 8049

Anjalankosken
JUHLA- & HAUTAUSPALVELU OY

PÖYTÄSTANDAARI 40€
sis. marmorijalustan ja tangon

ISÄNNÄNVIIRI

* pituus 5 m (8-12 m salko) **100€**
* pituus 4m (6-8 m salko) **70€**
Viirien materiaali sisältää 36 %
kierrätyskuitua

PRINTSCORPIO

Niinipuu 33, 2026

www.niinipuu.fi

32. vuosikerta

Julkaisija ja kustantaja:

Mänttärin Sukuyhdistys ry

Toimituksen yhteystiedot:

toimitus@niinipuu.fi

Päätoimittaja I Olli Sipilä

+ 358 40 543 1480, olli.sipila@niinipuu.fi

Toimitussihteeri I Marko

Wahlström, + 358 400 434 529,

marko.wahlstrom@niinipuu.fi

Taitto I Kirsi Juura

Tämän lehden avustajat I

Susanna Apo-Syrjänen, Päivi Lampinen,
Marjut Lehto, Ari Lehtomäki, Aki Mänttari,
Jarkko Mänttari, Tuomas Mänttari, Sami
Porkka, Terhi Ruotsalainen ja Maija Vanhala

Ilmoitusmyynti I Kaisu Venäläinen, Ari

Lehtomäki, Terhi Ruotsalainen ja Esa Mänt-
tari, ilmoitukset@niinipuu.fi

Osoitteenmuutokset

Marko Wahlström

+358 552 235

osoitemuutos@niinipuu.fi

Painopaikka: Punamusta Oy, Tampere

Painosmäärä: 13 450 kpl

Kansikuva: Thomas Svensson ja Anne

Kalliola, Tukholma, lokakuu 2025.

Kuva: Marko Wahlström

ISSN 1283-240X (painettu)

ISSN 2342-9755 (verkkójulkaisu)

Kulttuuri-, mielipide- ja

tiedelevtien liitto Kultti ry:n jäsen

Löydät meidät Facebookista,
Instagramista ja X:stä

Facebook: niinipuu

X: @NiinipuuMedia

Instagram: niinipuu

www.niinipuu.fi

PÄÄKIRJOITUS

Kohtaamisia

MSukuyhdistyksemme perustajien yksi ajatus oli jäsenten yhteenkuuluvaisuuden vaaliminen. Nykysäännöissämme asia toistuu samanlaisena. Yhteenkuuluvuutta voi toki vaalia monella tavalla. Monesti, kun tapaat uuden ihmisen, puheeksi tulee myös mistä toinen onkaan kotoisin: mistä tulet? Yhteisiä tuttavuuksia löytyykin yllättävän usein. Loppujen lopuksi olemme pieni kansa ja monellakin tapaa tiet risteävät useammin kuin ehkä uskommekaan.

Sukulaisten kesken – varsinkin perhepiirissä – toisten kohtaaminen on luonnollista. Perhejuhlat ovat niitä, joissa luontevasti kohtaamme kanssasukulaisia ja vaalimme perheiden yhteenkuuluvuutta. Tämä myös ollut jollain tavalla esisien ajatus, kun on linjattu yhteisistä sukujuhlilla. Aluksi ne pidettiin Mänttärinmäen taloissa ja sittemmin eri puolilla Kymenlaaksoa.

Sukuyhdistyksen tavoitteiden saavuttamiseksi yhdistys ”järjestää kokouksia, esitelmätilaisuuksia, kulttuuritilaisuuksia, näyttelyitä, urheilutilaisuuksia, kampanjoita, kulttuurimatkoja ja opintoretkeä sekä muuta sivistyksellistä ja aatteellista harrastustoimintaa”.

Yhdistys toimii näiden mukaisesti ja järjestää vuosittain paljon mahdollisuuksia kohtaamisiin. Vuosittaiset tapahtumat ovat luonteva tapa tutustua sukulaisiin, myös niihin vähän kauempaakin oleviin kytköksiin. Vaikka asuinpaikat ovat laajentuneet vuosikymmenten saatossa, niin edelleen 2020-luvulla tapaamiset eri tilaisuuksissa kuitenkin mahdollistavat edelleen suvun jäsenten kohtaamiset.

Viime vuoden alueelliset tapaamiset ovat oiva esimerkki näistä mahdollisuuksista. Sukutapaamiset, tilaisuudet, messut, seurat, golf- ja frisbeegolfkisat ovat luonteva tapa tavata toisia sukulaisia. Tässä lehdessä kerrotaan viime vuoden kohtaamisista – alueilla, seuroissa, kilpailuissa, risteilyllä. Lisäksi nykyisin ihmiset kohtaavat toisensa myös verkkoympäristöissä sosiaalisessa mediassa – sielläkin meillä suvulla on omat kanavamme.

Suku- ja historiantutkimukset kertovat meille sukulaisuudesta. Ne antavat pohjan sille, miten liitymme toisiimme ja kertovat mistä tulemme. Juuret kiinnostavat yhä useampaa. Sukukirjat ovat oiva lähde, josta on helppo ammentaa tietoa. Ja toki nykYTEKNOLOGIA mahdollistaa juurien etsimisen yhä helpommin ja helpommin. Sukututkimuksen päivää vietetään vuosittain 11.4. Kannattaa osallistua, jos juurien tutkiminen kiinnostaa.

OLLI SIPILÄ (taulu 10775)
suvun päämies

Vaikka asuinpaikat ovat laajentuneet, niin tapaamiset mahdollistavat suvun jäsenten kohtaamiset.

Kohtaamisia. Juuret Kymenlaaksossa -tapahtuma tarjosi päivän aikana uusia oivaluksia, kipinää omiin sukututkimuksiin, kiinnostavia kohtauksia ja mukavaa yhdessäoloa. Päivystävä sukututkija Kari-Matti Sahala vastaili yleisön kysymyksiin Mänttärin Sukuyhdistyksen osastolla.

Juuret Kymenlaaksossa teki paluun

Pohjois-Kymen Sukututkijat ry järjesti leppoisan seminaari- ja kohtaamispäivän. Kouvolatalossa järjestetty tapahtuma kokosi yhteen noin 140 sukututkimuksesta ja suvuista kiinnostunutta.

Viime marraskuun isänpäivän aattona järjestetty Juuret Kymenlaaksossa -tapahtuma kokosi Kouvolatalolle parhaimmillaan noin 140 sukututkimuksesta ja suvuista kiinnostunutta ihmistä.

Tapahtumassa esittäytyivät omilla osastoillaan sukuseurat Mänttärin Sukuyhdistys ry, Räättä-Taavi Wilenius (Vilenius) -sukuseura ry, Suurnäkki-sukuseura ry ja Metsäkylän Paavolat ja Koivut sukuseura sekä Kymenlaakson Sukututkimusseura ja Pohjois-Kymen sukututkijat ry.

Valtakunnallisista alan toimijoista mukana olivat Sukuseurojen Keskusliitto (SSK) ja Suomen Sukuhistoriallinen Yhdistys (SSHY), joka ylläpitää ja kasvattaa digiarkistoa, mikä on sukututkimuksen kannalta todellinen aarreaitta.

Yhdistyksen sukututkimuskouluttaja **Mika Viitanen** esitteli muun muassa kuvauslaitteistoa, millä nykyään historiallisia alkuperäisaineistoja kuvataan sukututkijoiden käyttöön.

– Kohtaamiset ja keskustelut lämpiön puolella olivat hyvin tärkeitä, Välillä täytyi soittaa kelloa, että ihmiset muistavat seminaariluentojen alkavan, tapahtuman järjestäneen Pohjois-Kymen sukututkijat ry:n puheenjohtaja **Anita Kinanen** iloitsi.

Kymenlaakso on sukutoimijoiden keskittymä

Avaussanoissa Anita Kinanen muistutti tuttuuden tunteesta, joka liittyi tapahtuman nimeen.

– Reilu 10 vuotta sitten kymenlaaksoaiset sukuharrastajat järjestivät yhteistyössä tällä temalla tilaisuuksia useampana vuonna – vä-

lillä täällä Pohjois-Kymenlaaksossa ja välillä Etelä-Kymenlaaksossa, hän sanoi.

Kymenlaakson sukuseuraverkosto perustettiin sukuyhdistysten ja sukututkijoiden vapaamuotoiseksi yhteistoimintaelimeksi Toikander-Hohti sukuseuran ja Mänttärin Sukuyhdistyksen aloitteesta Kouvolan Upseerikerholla marraskuussa 2011.

Sukuseuraverkosto järjesti ensimmäisen Juuret Kymenlaaksossa -tapahtuman hotelli Sommelossa Kuusankoskella lokakuussa 2014, jolloin paikalla oli noin 150 henkeä. Toinen järjestettiin Haminan varuskuntakerholla lokakuussa 2015 ja kolmas Kouvolan Upseerikerholla lokakuussa 2016.

Toiminta hiipui, kunnes Mänttärin Sukuyhdistys järjesti 90-vuotisjuhlaansa kesällä 2024 sukuseminaari- ja messutapahtuman Mistä tulet, Minne menet. Pohjois-Kymen sukututkijat olivat mukana järjestelyissä.

– Tapahtuma oli menestys. Myllykosken Seuratalon seminaari- ja messutilat olivat ääriään myöden täynnä ja palaute tapahtumasta oli erittäin hyvä. Tämä oli yhdistyksellemme iso kannustin, miksi olemme nyt tässä, Kinanen jatkoi.

Puheenjohtaja korosti yhteistyön tärkeyttä.

– Kymenlaaksossa on paikallisia sukuseuroja – siis seuroja, joilla on juuret alueella – kolmisenkymmentä, kaksi sukututkimusyhdystystä sekä lisäksi lukuisia perinnepiirejä, kotiseutuyhdistyksiä ja vastaavia. Meitä harrastajia on siis todella paljon saman asian äärellä, Anita Kinanen sanoi.

Tapahtuman toteutumiseen myötävaikuttivat tukijat. Pääsponsorina toimi OP Salpa ja Kouvolan kaupunki myönsi toiminta-avustusta.

Nimekäs luennoitsijakaarti

Simeliussalissa järjestetyssä seminaarissa sukellettiin syvälle juuriin kuulemalla huippuasiantuntijoita.

Valtiotieteiden tohtori, sotahistorian professori (emeritus) **Martti Turtola** johdatti kuulijat Kymenlaakson historiaan ja erityisesti asutushistorian kehittymiseen.

DNA-asiantuntijat veivät geneettisen sukututkimuksen äärelle. Filosofian maisteri, väitöskirjatutkija ja ammattisukututkija **Ari Kolehmainen** kertoi isälinjaisen Y-DNA:n hyödyntämisestä suku- ja asutushistorian tutkimuksessa. Tietoiskuissa päästiin konkretiaan, kun filosofian maisteri **Jere Markkanen** kertoi Kymenlaakson DNA-projektista ja sukututkija **Ville-Matti Kiili** Suomenlahden ulkosaarten DNA-projektista, joka on ollut käynnissä neljä vuotta.

Lopuksi lähdettiin kansanperinteen tutkija, muusikko ja säveltäjä **Jouni Sjöblomin** matkassa kansanoopperoiden kulisseihiin teemalla "Petter Lax ja Jussi Kouvo – sukujen tarinat kansanoopperoissa". Hän myös lauloi yhdessä puolisonsa **Eeva Sjöblomin** kanssa.

Alan uusin tulokas voimakkaassa kasvussa

Lämpöön puolella oli avoinna myös DNA-klinikka, jossa asiantuntijat Ari Kolehmainen, Jere Markkanen ja Ville-Matti Kiili vastailivat yleisön kysymyksiin.

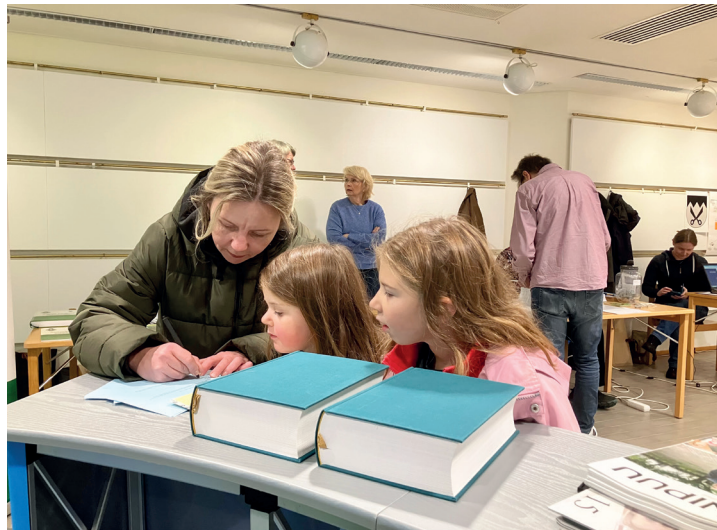
Tapahtumakävijät pääsivät myös tutustumaan kesällä 2024 perustetun Suomen Geneettisen sukututkimuksen seuran (SUGES) toimintaan. Seura on vastannut koko ajan kasvavaan kysyntään, sillä yhdistykseen on liittynyt jo yli 600 jäsentä.

Alan perinteisistä valtakunnallisista toimijoista tapahtumaan osallistuivat Sukuseurojen keskusliitto ja Suomen Sukuhistoriallinen Yhdistys.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti ja kuva

Juuret Kymenlaaksossa. Sukuseurojen keskusliiton toimintaa esitteli pääsihteeri Eine Kuusmin, joka itsekin on juuriltaan kymenlaaksolainen.

Uutta sukupolvea. Mänttärin Sukuyhdistyksen valtuuskunnan jäsen Elina Seppänen poikkesi tapahtumassa yhdessä lastensa Amalia Seppäsen ja Inkeri Niemisen kanssa.

Alan kymenlaaksolaisia toimijoita

Brandstaka Knaapit ry
Haajan Sukuseura
Husgafvel seura ry
Jordan Peuroniussukuseura
Kolehmaisten ja Markkastien sukuseura ry
Kuntun sukuseura ry
Kymenlaakson sukututkimusseura ry
Lantta-Inkilä-Henttu Sukuseura ry
Leisti-Seura ry
Liikasten Sukuseura ry
Liikkasen sukuseura ry
Mikkolan Sukuseura
Munukka-Munnukka Sukuseura ry
Mänttärin Sukuyhdistys ry
Pakkasten sukuseura
Pihlhjerta Knaappisuku ry
Pohjois-Kymen Sukututkijat ry

Raussin suku
Räätäli-Taavi Wilenius -sukuseura
Stenbergin Sukuseura ry
Sukuseura Kaarniemen Sundbergit ry
Sukuseura Skytät ry
Sukuseura Tynys ry
Suurnäkki sukuseura ry
Säkkijärven Lavosten sukuseura
Tapola-Metsen sukuseura
Toikander-Hohti sukuseura ry
Turkian Sukuseura ry
Urpalaisen sukuseura
Uskin Sukuseura ry
Virolahden Koskelat Sukuseura ry
Virolahden Tulkit ry

Kiinnostuksen herättäjä. Mänttärin Sukuyhdistyksen perustajajäsen Evert Mänttärin julkaisema "Kotiseutu- ja sukututkimuksia Sippolasta" -kirja ja sen välissä ollut lappu saivat tamperelaisen Tuula Kujalan mielenkiinnon omia juuriaan kohtaan heräämään.

Sukututkimus ja juuret kiehtovat

Pieni kirja ja lappu sen välissä paljasti sukuyhteyden

Tamperelainen **Tuula Kujala** (taulu 11206) alkoi koronapandemian aikaan pohtia omia juuriaan.

– Olin aina mennyt jonnekin, mutta mistä oikein olin kotoisin, evakkoäidin tytär sanoi vieraillessaan ensimmäistä kertaa Sampolan sukututkimuspäivillä Tampereella tammikuun lopulla.

Hän on tiennyt kuuluvansa laajaan Mänttärin sukuun vuodesta 1966 asti.

– Niihin aikoihin perheemme muutti uuteen taloon. Saimme tuolloin **Evert Mänttärin** (taulu 3912) tekemän kirjasen "Kotiseutu- ja sukututkimuksia Sippolasta", jonka välissä oli konekirjoitettu selvitys isäni puoleisesta lähisuvusta, Haminan Neuvottoman kylästä kotoisin oleva Kujala kertoo.

Asia jäi mietityttämään useaksi vuodeksi.

– Miksi silloin saimme kirjan ja puhtaaksi kirjoitetun lapun, ei kukaan osannut silloin vastata, Helsingin ja Kotkan seuduilla aiemmin asunut, viitisen vuotta sitten Tampereelle muuttanut Kujala kertoo.

Sittemmin asiat ovat loksahdelleet paikoilleen, kun Kujala on tehnyt omaa sukuselvitystä.

– Kun omassa suvussa on rusthollari ja valtiopäivämies, saa itselleenkin siitä sivistyksestä enemmän kuin, jos kantaisä olisi vaikkapa pienen tilan isäntä. Kiinnostus ja arvostus omia sukujuuria kohtaan on alkanut syntyä.

Kujala on tehnyt myös DNA-testin My Heritage -palvelun kautta.

– Sen mukaan olen geeniperimältäni noin 85 prosenttia suomalainen, reilu 13-prosenttisesti skandinaavi ja loppu-

osalta inuiitti. Nyt olen saanut jonkinlaisen rauhan.

"Ylisukupolviset traumat periytyvät"

län karttumisen myötä ihminen alkaa kiinnostua sukujuuristaan.

– Ei sitä nuorempana edes ajatellut, osa-aikaeläkkeellä oleva kouvolaalainen **Anja Sommarberg** (taulu 10188) totesi Juuret Kymerlaaksossa -tapahtumassa viime marraskuussa.

Hän myöntää katuvansa sitä, ettei aikoinaan tullut tarkistaneeksi vanhemmilta historiatietoja.

– Silloin, kun oma kiinnostus suvussa tapahtuneisiin asioihin heräsi, ei ollut enää ketään, joilta kysyä, hän harmitteli.

Sommarbergin jaalalaisissa oli sodan käynyt mies, joka ei ehtinyt tarinoita koskaan kirjoittaa muistelmiksi.

– Sota-arkistosta olen pyytänyt hänen kantakorttinsa, jotta tiedän missä kaik-

kialla hän on ollut. Äitini on kotoisin Kaipiaisista ja äidinäitini on Valkjärveltä Karjalasta, hän sanoi.

Sommarbergiä kiinnostavat ylisukupolviset traumat, jotka hänen mukaan periytyvät sukupolvelta toiselle.

– Ennen puhuttiin, että hankitut ominaisuudet eivät periidy. Tämä olettaus on nyt kumottu. Hollannissa on tutkittu sodan aikana lastaan odottaneiden naisten jälkeläisten elämää. Tutkimuksissa on tullut esille ylisukupolvisten kokemusten siirtymistä eteenpäin.

Sommarberg on tehnyt myös DNA-testin, joka paljasti hänen geeneistään 0,8 prosenttia mesoamerikkalaista perimää.

– Ehkä se selittää äitini puoleisen sukuni kahden miehen mustat hiukset, jotka herättivät keskustelua kylällä aikoinaan, Sommarberg naurahti.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti ja kuvat

Sukutiedot talteen.

Kouvolaalaisen Anja Sommarbergin oma kiinnostus juuriaan kohtaan on herännyt iän myötä. – En ehtinyt vanhemiltani kysyä asioista, hän harmitteli.

LÄKSIN KÄYMÄÄN

Juttusarjassa tavataan sukulaisia jossain päin maailmaa

Äkta svensk, men finne. Thomas Svensson, 60, on syntyperäinen tukholmalainen, jolla on äidinisänsä kautta suomalaiset juuret Liikkalassa..

Thomas Svensson on ylpeä juuristaan

Tukholmassa syntynyt ja Östermalmilla perheineen asuva **Thomas Svensson** (taulu 100) on aito ruotsalainen, jolla on sukujuuret Suomessa. Hänen äitinsä **Sinikka** muutti Tukholmaan vuonna 1950 ja avioitui ruotsalaisen **Bengtin** kanssa.

– On mielenkiintoista tietää lisää omasta taustastaan. Vietin aikaa Liikkalassa äidinisäni luona lähes joka kesä, kun olin pieni, hän sanoi Tukholman Mänttäreiden ensimmäisessä järjestetyssä tapaamisessa viime lokakuun puolivälissä.

Hän kertoi viimeksi käyneensä esi-isänsä mailla isoisänsä hautajaisten aikaan Inkeröisissä 1980-luvun loppupuolella. Miehen kaksi serkkua, äitinsä veljenlapset, asuvat Kungsholmenissa Tukholmassa.

Suomessa hän kävi viimeksi viime tammikuussa matkustaessaan päivärasteilyllä Helsinkiin.

– Olen ylpeä omista juuristani, saada olla ruotsalainen, mutta puoliksi myös suomalainen (finne). Tyttäreni **Mollyn** toinen nimi on myös Sinikka, kahden pojan (**Oliver** ja **William**) ja tyttären isä naurahi.

Svenssonin perheessä eletään varsin kansainvälistä arkea, sillä hänen vaimonsa on puoliksi italialainen ja puoliksi ruotsalainen.

– Haluaisimme tehdä suomalais-ruotsalais-italialaisen lipun juhlistaaksemme kaikkia maitamme, hän hymähti.

Svenssonin esi-isä Mänttärin sukupolvien ketjussa oli **Tuomas Abrahaminpoika Mänttärin** (taulu 1) vanhin poika **Abraham** (taulu 2), joka otti vastuun Mänttärin suurtilan hoidosta Tuomas-isän lähtiessä edustamaan Kymin kihlakunnan talonpoikia Ruotsin säätyvaltiopäiville Tukholmaan vuonna 1668.

– On todella mielenkiintoista kuulla tällaisesta historiasta, Svensson kommentoi isoisänsä äidinäidin isänäidin isänisänisänisänisän vaiheita.

Svensson suunnitteli tekevänsä matkan oman isoisänsä **Väinö Mänttärin** (taulu 94) kotiseudulle Liikkalaan ensi kesänä.

– Isoisälläni oli vanha potkupyörä, jossa oli puupyörät. Sillä hän ajoi ympäri kotitalonsa tonttia, Svensson muisteli.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti ja kuva

Ryhmäkuva. Lukijamatkalaiset asettuivat yhteiskuvaan Stortorgetin (Suurtori) laidalla. Kuvan on ottanut Det Grilliska Husetin tarjoilija.

Niinipuun lukijamatkalaiset Tuomas Abrahaminpoika Mänttärin jalanjäljillä

Kotiseutulehden 30-vuotisjuharisteily suuntautui Tukholmaan, jossa kierrettiin vanhaa kaupunkia. Suvun kantaisä edusti Ruotsin säätyvaltiopäivillä talonpoikia.

Mänttärin Sukuyhdistyksen kustantaman koti-seutulehti Niinipuun 30-vuotisjuhlavuoden kunniaksi viime lokakuussa (17.–19.10.) järjestetty lehden historian ensimmäinen lukijamatka sujui onnistuneesti aurinkoisen kuulaassa syysässä.

Lukijamatka alkoi perjantai-iltana Helsingin Katajanokalta. Perinteinen punainen Ruotsin-laiva, Viking Linen m/s Gabriella, odotti 11 hengen matkaseuruetta satamassa. Laivaan asteltiin, kun laivakortit oli saatu jaettua.

Ennen päivällistä ja illan vapaata seurustelua laivan Living Room -loungeissa nautittiin lähtömaljat ja palattiin ajassa aimo-askel taaksepäin vuoteen 1668.

Matka tehtiin suvun kantaisä **Tuomas Abrahaminpoika**

Mänttärin (taulu 1) jalanjäljillä. Tuomas oli ratsutilallinen Liikkalasta, joka edusti Kymin kihlakunnan talonpoikia Ruotsin säätyvaltiopäivillä 9.6.–1.10.1668. Ison tilan isäntä oli kotiseudullaan käräjäoikeuden lautamies, mutta Ruotsi-Suomen valtakunnassa hän oli valtiopäivämies.

Tervetuloilaisuudessa katsottiin myös tallennetta viime vuoden sukujuhlissa esitetystä kuvaelmasta “Aamupuhde Mänttärin talossa vuonna 1668, joskus heinäkuun alkupuolella”.

Vuoden 1984 sukujuhlissa kantaesitetty kuvaelmanäytelmä kertoo Tuomas Abrahaminpojan valmistautumisesta Tukholman matkaan Liikkalassa. Kuvaelman on käsikirjoittanut **Raija Mänttari** (taulu 2955).

Kierros alkoi suomalaisten kauppapaikalta

Stadsgårdenin satamasta pääjoukko käveli 1,3 kilometrin pituisen

matkan Gamla Stanin eli Tukholman vanhaan kaupunkiin. Järntorgetilla (Rautatori) matkalaisia oli vastassa Ruotsissa yli 40 vuotta asunut sarjakuvapiirtäjä, kuvittaja **Markku Huovila** (taulu 2018).

– Olen ensimmäistä kertaa pappia kyydissä, hän tuumasi.

Huovila johdatti lukijamatkalaiset Tukholman ruotsalaisen seurakunnan pappina työskennelleen **Leila Mänttärin** ja hänen puolisonsa **Jari Mänttärin** (taulu 2956) luomalle kävelykierrokselle. Kiertokävely keskittyi säätyvaltiopäivien ympärille.

– Järntorget oli vilkas kauppapaikka, jossa suomalaiset kalastajat, kauppiat ja käsityöläiset myivät tuotteitaan, Huovila kertoi.

Kun Tuomas Abrahaminpoika Mänttari pitkän ja vaivalloisen merimatkan jälkeen saapui Tukholmaan – sen tärkeään ja suureen kauppa- ja merenkulkusatamaan – olivat häntä vastassa vanhan kaupungin korkeat talot ja todella vilkas kaupunkielämä.

– Hän saattoi suunnata juuri Järntorgetille, sillä kun Rautatorilta katsoo kuninkaanlinnan suuntaan, näkee Österlånggatanin, jossa asui paljon suomalaisia. Olihan alue lähellä vanhaa satamaa, Huovila jatkoi.

Talonpojat kokoustivat Själagårdsgatanilla

Järntorgetilta matkamme jatkui Österlånggatanin vieressä olevaa mäkeä ylös Svartmangatanille. Mäen päällä tie erkaantuu Själagårdsgatanille, jonka Tyska Brunnen -aukiolla kadun numero 19:ssä on Tuomas Abrahaminpojan Tukholman-matkan keskeinen paikka.

– Tästä talosta talonpojat vuokrasivat kiltatuvan säätyvaltiopäivien kokoontumispaikaksi ja tänne siis Tuomas Abrahaminpoikakin suuntasi, Huovila kertoi.

Valtiopäivät olivat nelikamariset: aatelisto, papisto, porvaristo ja talonpojat. Kiertokävelyllä käytiin katsomassa myös muiden säätyjen kokoontumispaikat. Kullakin säädyllä oli valtiopäivillä oma puheenjohtaja ja sihteeri.

Kiltatupa oli talonpoikien käytössä säätyvaltiopäivien aikana aina vuoteen 1750 asti. Vuosina 1795–1870 talossa sijaitsi Ruotsin ensimmäinen synagooga.

Lukijamatkalaiset vierailivat talossa, jossa toimii nykyisin Judiska Muséet.

– Kadulla on kaunis nimi, joka kääntyy suomeksi sielupihankatu, kielenkääntäjäksi alunperin kouluttautunut Markku Huovila tuumasi.

Sopivasti matkan varrelle, Själagårdsgatan 13:een, sijoittui kuningas **Kustaa Vaasan** aikana Ruotsin ainoa kirjapaino, jonka omisti **Amund Lauritzon**.

Siellä painettiin ensimmäiset suomenkieliset kirjat: "ABC-kirja" vuonna 1543 ja "Se Usi Testamenti" vuonna 1548. Suomen uskonpuhdistaja **Mikael Agricola** (1510–1557) toimi kirjoittajana ja kääntäjänä sekä toi näin suomen kieleen kirjakielen muodon.

– Ehkä hän kävi täällä valvomassa painotyötä, Markku Huovila aprikoi.

– Tuomas Abrahaminpoika Mänttärin elämäänkin tämä kirjapaino siis on vaikuttanut. Sippolan kappeliseurakunnassa todennäköisesti sata vuotta myöhemmin vietettiin jo jumalanpalvelusta/messua suomen kielellä, hän jatkoi.

Talon seinässä on laatta, jonka Tukholman suomalainen seurakunta on siihen kiinnittänyt.

Yhtä Tukholman vanhinta katua pitkin Suurtorille

Gamla Stania kierrettiin monelle matkalaiselle hieman tuntemattomia kujia ja katuja pitkin. Matka jatkui Köpmangatanille, joka on yksi vanhimmista Tukholman kaduista.

– Tästä nurkalta näette Pyhä Yrjö ja lohikäärme -vestoksen myöhäiskeskialjalta, Huovila kehotti katsomaan Själagårdsgatanin ja Köpmangatanin risteyksessä oikealle.

Köpmangatania matka jatkui kohti Stortorgetia (Suurtoria). Suurtorilla sijaitsee Nobel-palkintomuseo, aiemmin Börshuset (Pörssitalo), joka rakennettiin Rådstuganin (Raatihuoneen) paikalle 1700-luvun puolivälissä.

– Raatihuone oli vuoden 1668 säätyvaltiopäivillä porvariston kokoontumispaikka. Raatihuoneen muisto elää korttelin nimessä: Kv. Rådstugan, Huovila kertoi.

Tukholman pienin patsas ja Kuninkaanlinnan vahdinvaihto

Nobel-palkintomuseon edestä matka jatkui Källargrändiä kohti Slottsbackenia (Linnanmäki). Källargrändiltä poikkesimme Trädgårdsgatanille.

– Nyt olemme Tukholman Suomalaisen kirkon takapihalla. Täällä on Tukholman pienin patsas, jota turistit tulevat sankoin joukoin katsomaan. "Järnpojke" on noin 15 sentin korkuinen teos, jonka on tehnyt taiteilija **Liss Eriksson**, Huovila kertoi poiketessaan luovasti varsinaiselta reitiltä taiteen pariin.

Patsaan uskotaan tuovan onnea, joten moni käy silittämässä sen päätä ja jättää paikalle esimerkiksi kolikon. Lukijamatkalaisten huomio kiinnittyi rautapojalle jonkun jättämään sokeripalaan.

jatkuu seuraavalla sivulla

Kantaisän jäljillä. Lukijamatkalaiset vierailivat Tukholmassa talossa, joka toimi Ruotsin säätyvaltiopäivillä talonpoikien kokouspaikkana aina vuoteen 1750 asti. Själagårdsgatan 19:ssä Mänttärin suvun kantaisä Tuomas Abrahaminpoikakin edusti Kymin kihlakunnan talonpoikia vuonna 1668. Kuvassa Anne Kalliola (vas.), Olli Sipilä, Tarja ja Aki Mänttari, Leena Morottaja, Tuula Vanhala, Wilhelm Vanhala sekä Markku Huovila.

Raatihuone. Stortorgetilla sijaitsevan nykyisen Nobel-palkintomuseon paikalla sijaitsi aiemmin Rådstugan, joka toimi porvariston kokoontumispaikkana säätyvaltiopäivillä. Kuvassa Leena Morottaja (vas.), Esa Mänttari, Tarja Mänttari, Matti Laukkanen, Aki Mänttari ja Markku Huovila

Bollhustäppania astelimme nykyisen Kuninkaanlinnan edustalle. Kyseessä ei kuitenkaan ole se linna, jonka Tuomas Abrahaminpoika näki ja jossa säätyvaltiopäivät avattiin juhlallisoin menoin 13-vuotiaan **Kaarle XI:n** ollessa kuninkaana. Aiempi linna Tre Kronor paloi 29 vuotta säätyvaltiopäivien jälkeen vuonna 1697.

– Muistona linnan keskellä olevan tornin kolmesta kruunusta on kolme kruunua Stadshusetin tornin huipulla Kungsholmenilla kohdistettuina entiseen linnaan päin, Huovila kertoi.

Kuninkaanlinnaa vastapäätä oli Iso kuninkaallinen Pallohuone ja sen takana Pieni kuninkaallinen Pallohuone.

– Tämä "Det Lilla Kungliga Bollhuset" säilyi historian saatossa ja siitä tuli Tukholman suomalaisen seurakunnan oma kirkko, kun kuningas **Fredrik** myi sen seurakunnalle vuonna 1725. Suomalainen kirkko viettää siis tänä vuonna 300-vuotisjuhlavuottaan, Huovila kertoi.

Itse seurakunta perustettiin jo vuonna 1533, jolloin vietettiin ensimmäinen suomalainen jumalanpalvelus Dominikaaniluostarissa (Mustainveljesten luostarissa) vanhassa kaupungissa.

Kävelykierroksen aikana Kuninkaanlinnan sisäpihalle oli kertynyt runsaasti ihmisiä. Lukijamatkalaiset pääsivät näkemään pienen siivun vahdinvaihtoa torvisoittokunnan tahdissa.

Kahvittelutuokio Suurtorin nurkassa

Seuraavaksi lukijamatkalaiset suuntasivat kulkunsa Storkyrkobinkeniä pitkin Trångsund-kadulle Suurkirkon pääovelle. Kirkko oli papiston kokoontumispaikkana valtiopäivillä.

– Kirkko ei näyttänyt tällaiselta Tuomas Abrahaminpojan ollessa valtiopäivillä, sillä kirkon ulkoasu muutettiin edustamaan barokkia 1700-luvun puolivälissä, Huovila kertoi.

Suurkirkolta lukijamatkalaiset palasivat Suurtorille nauttimaan Det Grilliska Husetin suolaisista ja makeista antimista kahvin kera. Torin yhdessä sijaitsevan lounaskahvilan omistaa Stadsmission, ja se toimintu paikalla vuodesta 1649.

Talonpoikien kokouspaikka. Täällä talonpojat kokoontuivat Ruotsin säätyvaltiopäivillä aina vuoteen 1750 asti. Sen jälkeen paikka toimi juutalaisten synagoogana. Nyt talossa sijaitsee Judiska Muséet.

Kahvituokio. Anne Kalliola (vas.), Leena Morottaja ja Esa Mänttärei nauttivat Det Grilliska Husetin tunnelmasta. Taustalla Wilhelm Vanhala astelee kohti pöytä.

Suosittu patsas. Tukholman pienin patsas "Järnpojke" innoitti sukuyhdistyksen valtuuskunnan jäsen Esa Mänttärei (vas.) ja puheenjohtaja Olli Sipilää kuvaamaan. Patsas on vain 15 senttimetrin korkuinen, ja se esittää teoksen luonutta taiteilijaa itseään mietiskelemässä.

– Eihän sitä tiedä, vaikka Tuomaskin olisi vieraillut kahvilassa, matkalainen **Marja Kytömäki** (taulu 3633) pohdiskeli kahvilan edustalla ennen taloon sisälle astumista.

Suomalaiset jumalanpalveluksiin kello 5

Puitteiltaan upeassa, mutta hintasoltaan edullisessa lounaskahvilassa vietetyn kahvitaukion (fika) jälkeen kävelykierros jatkui Storkyrkobrinkenia alaspäin kohti Riddarhustorgetia.

– Riddarhuset (Ritarihuone) upouutena oli aateliston kokoon-tumisaikana valtiopäivillä. Talon edessä on Kustaa Vaasan patsas, Huovila kertoi.

Matka jatkui Riddarholmenille, jossa sijaitsee Riddarholmskyrkan (Ritariholman kirkko), jossa suomalainen seurakunta kokoontui jumalanpalveluksiin vuosina 1609–1719 .

– Tuomas Abrahaminpojan voidaan siis olettaa käyneen kirkossa valtiopäivien aikana (9. kesäkuuta–1. lokakuuta) ainakin joitakin kertoja. Ruotsalaisen seurakunnan vaatimuksena oli tuolloin, että suomalaiset kokoontuivat jumalanpalveluksiin jo kello viisi aamulla, Huovila kertoi.

Suomalaisten piti myös kustantaa kirkkoon oma kattokruunu, sillä muuten heiltä olisi evätty muun valaistuksen käyttö.

– Niinpä seurakuntaan kuuluneet kalastajat, ajurit ja viinikantajat ostivat vuonna 1648 kattokruunun, jota Tuomas Abrahaminpoikakin saattoi ihailla. Kruunu on nykyisin Suomalaisen kirkon kolmesta kattokruunusta se, joka riippuu lähinnä alttaria, Huovila kertoi.

Kävelykierros antoi uudenlaisen näkökulman

Stadsholmenin saarella pitkin Myntgatania kävellessä tullaan Helgeandesholmenille, jossa sijaitsee nykyinen Valtiopäivätalo (Riksdagshuset).

Riksbron-sillan ylitettyä pääsee nykyiselle suosituille kauppakaupalle eli Drottninggatanille.

Kun Tuomas Abrahaminpoika Mänttari katseli tätä aluetta hän näki jotakin aivan muuta. Suomalaisen seurakunnan silloinen kirkkoherra **Jacobus Collinus** oli päättänyt aloittaa oman kirkon rakennustyöt juuri vuotta ennen valtiopäiviä vuonna 1667 nykyisen Valtiopäivätalon paikalla.

Kuinka pitkällä rakennus tuolloin oli, emme tiedä, mutta varat loppuivat kesken – niin kuin Tuomas Abrahaminpojallekin kävi kesken valtiopäivien – ja hanke ei toteutunutkaan.

Lukijamatkan vanhin osallistuja, 90-vuotias **Leena Morottaja** (taulu 10774) iloitsi kävelykierroksen annista.

– Minulla oli suuret odotukset kierrokselta. Olen ollut Gamla Stanissa usealla eri opastetulla kierroksella, mutta tämä antoi vanhaan kaupunkiin aivan uudenlaisen näkökulman, hän kommentoi ja kiitteli matkan yleistä henkeä ainutlaatuisen mukavaksi.

"Lukijamatkalla oli mukava tutustua uusiin ihmisiin"

Lukijamatkalaisille jäi muutama tunti vapaata aikaa ennen paluuta Stadsgårdenin terminaaliin Tegelvikshamniin.

Kotimatkan alkaessa joukko suuntasi päivälliselle laivan The Buffet -ravintolaan.

Tällä kertaa seisovan pöydän antimista nautittiin ravintolan keulan pyöreissä ikkunapöydissä Tukholman saariston kuoriutuessa syksyisen kauniiseen iltavalaistukseen.

– Oli kiva lähteä hyvin järjestetylle matkalle. Oli myös mukava tutustua uusiin ihmisiin sekä kuulla hauskoja juttuja ja mielenkiintoisia tarinoita, **Matti ja Raisa Laukkanen** (taulu 13356) kiittelivät.

Paluu Helsingin Katajanokalle tapahtui sunnuntaina aamulla.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti ja kuvat

Kohtaaminen. Mänttärin Sukuyhdistyksen valtuuskunnan Tukholmassa asuva jäsen Daniel Borshagovski juttutuokiossa taidehistorioitsija Tuula Vanhalan ja tämän pojan Wilhelm Vanhalan kanssa.

"Suomen merkitys korostuu ulkomailla asuessa"

Judiska Muséetilla lukijamatkalaisten seuraan liittyi neljä muuta Tukholmassa asuvaa Mänttäriä. Tämä oli ensimmäinen kerta Mänttärin Sukuyhdistyksen historiassa, kun Tukholman (Ruotsin) Mänttärin tapasivat järjestetysti.

– Suku on rikastuttanut elämäämme ja luonut vahvan siteen Suomeen, 46 vuotta Tukholmassa asunut taidehistorioitsija, historioitsija ja kansatieteilijä **Tuula Vanhala** (taulu 1364) sanoi.

Kouvolan Inkeröisistä kotoisin oleva rouva saapui tapaamis-teen yhdessä poikansa, Ruotsissa syntyneen **Wilhelm Vanhalan** (taulu 1364) kanssa.

Ison ruotsalaisen hammashoitoketjun rahoituspuolen ryhmäpäällikkönä työskennellyt Wilhelm siirtyi viime vuoden-vaihteessa Suomessa ja Ruotsissa toimivan suomalaisyhtiön palvelukseen.

– Silloin edessä on myös työmatkoja Helsinkiin, suomea hyvin puhuva Wilhelm kertoi tulevasta työvaiheestaan.

Wilhelm on oppinut suomen kielen lapsuudenkodissaan.

– Suomen kieli on siirtynyt kehdestä hänelle, Tuula-äiti nau-rahti ja katsoi poikaansa.

Vanhalat kertoivat, että suvun ja Suomen merkitys korostuu ulkomailla asuessa.

– Sitä tulee enemmän suomalaisiksi ulkomailla asuessa kuin Suomessa ollessa. Järjestän aina Suomen itsenäisyyspäiväjuhlan, jota vietän isoisäni juurien kunniaksi Ylä-Savon kansallispuke-päällä. Joulupöydässämme on aika monet perinteiset suoma-laiset jouluruoat. Wilhelmin tyttöystäväkin on oppinut pitämään tuuvingista, hän kertoi.

Ruotsissa kasvaneelle Wilhelmille suku on toisella tavalla tärkeä, koska hänellä ei ole sukulaisia Ruotsissa. Hänen isänäi-tinsä on Vehkalahden knaappisukua (**Pihlhjerta ja Husgafvel**) ja isä kuuluu oululaiseen **Sursillin** sukuun.

– Kaikki sukujuuret ja -historia ovat Suomessa, joten minun täytyy yrittää ymmärtää myös Suomen historiaa ja sitä mistä tu-len. Se on osa minä-kuvaani, suomalaisjuuristaan ylpeä Wilhelm sanoi ja kertoi joskus pukeneensa Suomen itsenäisyyspäivänä Suomi Leijona -paidan ylleen työpaikallaan.

MARKO WAHLSTRÖM, teksti ja kuva

Sukua koolla. Keski-Suomen alueen Mänttären sukutapaaminen keräsi Jyväskylän paikalliseen kulttuuriravintolaan reilu 20 henkeä.

"Kivoja tapahtumia tällaiset tapaamiset"

Keski-Suomen Mänttärit kokoontuivat Jyväskylän legendaarisessa kulttuurikapakassa, jonka värikkästä historiasta on julkaistu 400-sivuinen opus.

Keski-Suomen Mänttäreiden maakunnallinen tapaaminen kokosi viime lauantaina reilun 20 osanottajaa Jyväskylään suvun jäsenen isännöimään Vakiopaine-baariin.

– Kivoja tapahtumia tällaiset tapaamiset, tuumasi Konnevedeltä tilaisuuteen tullut **Tarja Kytölä** (taulu 9089), joka oli huomannut tilaisuuden kutsun Niinipuu-lehdestä.

Vehkalahdella syntynyt Kytölä on jo vuosikymmenien ajan asunut Jyväskylän pohjoispuolella Konnevedellä, ja toimii muun muassa maatilojen veroilmoituksia ja EU-tukihakemuksia tekevänä ja tieisännöintiä hoitavana yrittäjänä.

Kytölä on tyttönimeltään Suurnäkki, joita sukukirjassa on mainittu 188 henkilöä.

Lähes yhtä yleinen on Tarjan mummin sukunimi Kurittu, joita kirjassa mainitaan 157 henkilöä. Aluksi olikin vähän epäselvää, kumman suvun kautta hän Mänttäreihin kuuluu.

400-sivuinen juhlakirja

Sukuyhdistyksen terveiset tapaamiseen toi hallituksen puheenjohtaja **Minna Mänttäre** (taulu 10790). Kaksituntinen tilaisuus sujui vapaamuotoisen seurustelun merkeissä.

Kulttuurikapakka Vakkarina tunnetun ravintolan isäntä **Matti "Masa" Perälä** (taulu 441) sekä aiemmin yrityksessä mukana ollut **Aira Airola** (taulu 13470) kertoivat Vak-

karin värikkäistä vaiheista, jotka on koottu peräti 400-sivuisen juhlakirjaan. Kulttuurikapakan juhlakirja julkaistiin huhtikuun lopulla vuonna 2018.

Välillä sukutapaamisessa juotiin Vakkarin persoonallista kardemummakahvia **Anne-Riitta** (taulu 3926) ja **Jarkko Mänttären** (taulu 3940) tekemien voileipien kera, käytiin pöytäkuntien välinen tietokilpailu ja laulettiin yhdessä sekä Mänttären sukulaulu että Keski-Suomen kotiseutulaulu.

Keskisuomalaiset Mänttärit uranuurtajia

Uraauurtavimpia Kymenlaakson ulkopuolisen aluetoiminnan saralla ovat olleet Keski-Suomen Mänttärit, jotka pitivät sukuyhdistyksen ensimmäisen paikallistapaamisen jo 8.2.1964 eli yli 60 vuotta sitten.

Tuolloin **Laina Leppänen** kutsui **Evert Mänttären** (taulu 3912) Jyväskylän alueen sukutapaamiseen. Seuraava tapaaminen Keski-Suomessa pidettiin Korpelan tilalla Jyväskylän Kuokkalassa toukokuussa 1986 ja kolmas Palokan Pelimannitalolla Jyväskylässä kesäkuussa 2014.

Keski-Suomen Mänttären yhteishenkilönä toimii Anne-Riitta Mänttäre, joka jatkaa setänsä Jarkko Mänttären jalanjäljillä.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti
JARKKO MÄNTTÄRI (taulu 3940), kuvat

Suurnäkin ja Kuritun sukua. Konnevedellä asuva Tarja Kytölä työskentelee yrittäjänä.

Tampereella opeteltiin lukemaan sukukirjaa oikein

Mänttärin Sukuyhdistyksen aluetoiminta täytti viime vuonna 30 vuotta. Pirkanmaan alueen sukutapaaminen aloitti paikallistapaamisten sarjan.

Kuva: Päivi Lampinen

Juuret tutuiksi. Valtuuskunnan puheenjohtaja Olli Sipilä kertoi suvun juurista, sukuyhdistyksestä ja tulevista tapahtumista.

Maakunnalliset sukutapaamiset käynnistyivät sukuyhdistyksen julkaiseman lehden, Niinipuun, alkaessa ilmestyä maaliskuussa 1995. Tuona samana keväänä perustettiin myös Mänttärin Sukuyhdistyksen sukututkimusjaosto.

Viime vuosi oli yhdistyksen toiminnassa aluetoiminnan juhlaa, sillä Pirkanmaalla, Hämeessä, Uudellamaalla ja Varsinais-Suomessa tuli kuluneeksi 30 vuotta siitä, kun alueelliset sukutapaamiset saivat alkunsa.

Sukuyhdistyksen aluetoiminnan 30-vuotisjuhlavuoden paikallistapaamisten sarjan aloittivat pirkanmaalaiset kokoontumalla Tampereen seudun Ammattiopisto Tredun Sammonkadun toimipisteessä huhtikuun lopulla.

Mänttäreitä asuu koko Pirkanmaan alueella; yksistään maakunnan keskustaajamassa Tampereella on yhdistyksen jäsen- ja osoiterekisterin mukaan noin 320 sukuun kuuluvaa henkilöä.

"Sukulaisuus yhdistää"

Pirkanmaan Mänttärin yhteyshenkilö Päivi Lampinen (taulu 7508) toivotti tulijat tervetulleiksi alueelliseen sukutapaamiseen, jonka jälkeen tutustuttiin sukulaisiin ja juotiin kahvit tarjoilujen kera.

Sukuyhdistyksen valtuuskunnan puheenjohtaja **Olli Sipilä** (10775) kertoi sukihistoriasta ja suvusta sekä siitä, missä yhdistyksessä mennään aluetoiminnan juhlavuonna. Hän loi myös katsauksen tuleviin tapahtumiin.

– Tilaisuudessa oli hyvä henki. Sukulaisuus jollain tavalla yhdistää, Sipilä luonnehti lämmintunnelmaisen tapaamisen antia.

Näyttelijä tarinoin urastaan

Tamperelainen näyttelijä **Jyrki Mänttäre** (7547) kertoi omaa teatterihistoriaa sekä miten hän aloitti näyttelijänä ja näyttelijän työstänsä.

Sippolassa syntynyt mies valmistui teatteritaiteen maisteriksi Tampereen yliopiston näyttelijätöiden laitokselta vuonna 1997, josta lähtien hän on työskennellyt Tampereen Työväen Teatterissa. Mänttäre näytteli "Taivaan tulet" -televisiosarjassa Ari Pasasta sekä on vierailut muun muassa televisiosarjoissa "Pidetään yhtä" ja "Elämän suola".

Viime kesänä hänet nähtiin ensimmäisen konekiväärikomppanian päällikkö, kapteeni Kaaran roolissa Pyynikin kesäteatterin 70-vuotisjuhlavuoden näytelmässä "Tuntematon sotilas",

joka perustui Väinö Linnan romaaniin. Näytelmän oli sovittanut **Sami Keski-Vähälä** ja ohjauksesta vastaa **Antti Mikkola**.

Sukukirja herätti kiinnostusta

Mänttärin kaksiosainen sukukirja herätti sukutapaamisissa kiinnostusta.

– Opetimme muutamille, miten sukukirjaa luetaan. Nykyinen kirja on erilainen luettavuudeltaan kuin 1970-luvun alussa ilmestynyt ensimmäinen sukukirja, **Päivi Lampinen** (taulu 7508) kertoi.

Tapaamisen kahvin ja teen tarjosi tamperelainen kahvipaahimo Mokkaemestarit Oy, joka on Mänttärin sukuun kuuluvan yrittäjän 1990-luvun alussa perustama erikoiskahvialan pioneiryrittys maasamme. Tarjoilut hoitivat **Anne Kalliola** (taulu 7514) leipomillaan korvapuusteilla ja Päivi Lampinen, joka oli valmistanut kinkkukasvispiirakan.

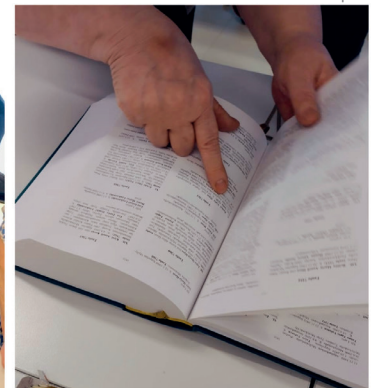
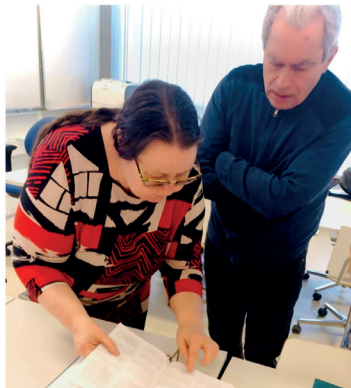
Tilaisuuteen osallistui 13 henkilöä.

– Ehkäpä tulevat tapaamiset voisivat olla sellaisia, joissa pääsisi tutustumaan omiin esipolviin sukukirjan kautta, Lampinen pohti ja toivoi saavansa muilta pirkanmaalaisilta ehdotuksia.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti
OLLI SIPILÄ (taulu 10775) JA PÄIVI LAMPINEN (taulu 7508), kuvat

Kuvat: Olli Sipilä

Kädestä pitäen. Pirkanmaan Mänttäreiden yhteyshenkilö Päivi Lampinen opetti pirkkalalaiselle Erkki Turkialle, miten sukukirjaa luetaan oikeaoppisesti.

Iloisia kohtaamisia. Lahdessa työskentelevä pukkilalainen Kirsi Kujala sekä tapaamisen ensikertalaiset, orimattilalainen Irma Toivari (kesk.) ja lahtelainen Vesa Huusari selaavat Mänttärin Sukuyhdistyksen ”Niinipuun varjossa” -historiikkia.

Arkkitehtuuria ja tietovisailua Lahdessa

Arkkitehti Satu Päivärinne kertoi Eliel Saarisen suunnitteleman kaupungintalon peruskorjauksesta.

Kanta- ja Päijät-Hämeen alueen Mänttärin kokoontuivat sukutapaamiseensa Fellmannian Akvaariosalissa Lahdessa viime toukokuun puolivälissä.

– Olemme ennen tätä kokoontuneet viidesti Lahdessa, jossa iso osa Hämeen alueen Mänttäreistä asuu, alueen toisena yhteyshenkilönä toimiva **Jorma Mänttärin** (taulu 11480) kertoi.

Aluetapaamiset alkoivat Lahdessa vuonna 2014 Walimolla, jossa oli koolla 90 henkeä. Vuonna 2015 Ammattikorkeakoululle kokoontui 33 sukulaista ja vuonna 2016 Fellmanniassa oli koolla 30 henkeä.

– Lahden Seudun Sukututkijoiden tiloissa on kokoonnuttu kahdesti: vuonna 2018 paikalla oli noin 25 ja vuonna 2019 noin 30 sukulaista, Mänttärin jatkoi.

Kanta-Hämeen puolella kokoonnuttiin ensimmäisen kerran Hämeenlinnan linnan leivintuvassa huhtikuussa 1995. Paikalla ensitapaamisessa oli 28 sukulaista.

Kaupungintalon tulipalosta alkoi arkkitehdin unelmatyö

Lahtelainen arkkitehti **Satu Päivärinne** (taulu 1139) kertoi Lahden kaupungintalon vaiheista.

– Toimiessani 1980-luvulla peruskorjauksen suunnitteluprojektin vetäjänä 35-vuotiaana paneuduin huolellisesti arkkitehti **Eliel Saarisen** (1873–1950) kansallisromanttisen kauden suunnitelmiin ja siihen, miten kaupungintalo liittyi hänen tuon aikakauden suunnitteluideologiaansa.

– Hänellä oli tapana suunnitella rakennukset kokonaistaideteoksiksi viimeistä sisustusta ja rakennuksen ympäristöä myöden. Halusin säilyttää peruskorjauksessa Saarisen hengen, jotta omaa kädenjälkeäni ei olisi selvästi nähtävissä.

Päivärinne selvitti ja tutki myös rakennuksen historiakerrokset.

– Lahtelaisilla on tiedossa sota-ajan pommitusten aiheuttamat mittavat korjaukset sekä talvella 1982 sattunut tulipalo, jota moni vielä elossa oleva lahtelainen oli todistamassa. Palo alkoi sähkölaitteista vesikatolta; rakennuksessa toimi tuolloin Yleisradion Lahden toimitus.

Vesikattovaurioiden lisäksi talon arvokkaimmat osat eli kaupunginvaltuuston istuntosali ja pääsisäänkäynnin portaikko

kärsivät tulipalossa mittavia vahinkoja.

Käyttösuunnitelmaa laatiessaan Satu Päivärinnettä apuna olivat konservattoriasiantuntijat **Jorma Lyytikäinen** ja **Maija Haalija** Lahden kaupunginmuseosta yhdessä Museoviraston kanssa.

– Värejä selvittäessämme jopa mustavalkoiset valokuvat olivat apuna. Niiden avulla saimme selville muun muassa linoleumilattiasa alunperin käytetyt kuviot. Vuosikymmenten aikana monet yksityiskohdat oli maalattu umpeen ja yksinkertaistettu.

Sukuyhdistykseen pitää liittyä

Sukuyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja **Minna Mänttärin** (taulu 10790) esitteli Mänttärin suvun juuria ja kertoi sukuyhdistyksen toiminnasta.

– Yhdistyksen toiminnasta vastaavat valtuuskunta ja hallitus. Kesällä 2024 pidetty sukkokokous valitsi uuden 25-jäsenisen valtuuskunnan nelivuotiskaudeksi. Viisi vuotta sitten sukkokokouksessa hyväksytyt sääntömuutokset myötä nyt sukuyhdistykseen tulee liittyä jäseneksi, hän kertoi.

Aluetapaamiseen osallistuneet pääsivät myös testaamaan Mänttärin-tietoutta leikkimielisessä visailussa.

”Suku merkitsee omien juurien tuntemista”

Lahtelainen **Vesa Huusari** (taulu 1172) on osallistunut satunnaisesti Mänttäreiden sukujuhlisiin ja -kokouksiin.

– Sen lisäksi pidämme Huusareiden sukkokokouksia. Niihin olen osallistunut lähes aina, kun niitä on järjestetty. Nyt päätin ensimmäistä kertaa lähteä aluetapaamiseen, kun näin kutsun Niinipuulehdestä.

Huusarille suku merkitsee omien juurien tuntemista.

– On mukava tietää, mistä kaukaa itse on lähtöisin ja kuinka laajalle suku on levittäytynyt. Sukuun kuuluu niin kuuluisuuksia kuin meitä tavallisia Mänttäreitä.

Esittelykierroksen lisäksi tilaisuudessa nautittiin kahvit. Tapaamiseen osallistui 17 sukulaista.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943) teksti ja kuva

Etelä-Karjalan Mänttärin koolla ensi kertaa

Ensikertalaiset. Lappeenrantalaiset Auli Kangasmäki (vas.) ja Auli Makkonen selailivat Etelä-Karjalan Mänttäreiden ensimmäisessä sukutapaamisessa niin sukukirjoja kuin sukuyhdistyksen muita julkaisuja ja Niinipuu-lehteä.

Sukuyhdistyksen aluetoiminnan 30-vuotisjuhlavuoden paikallistapaamisten sarja jatkui Etelä-Karjalassa Lappeenrannassa 7. toukokuuta.

Lappeenrannan kaupunki järjesti kauppatorilla kolme varttia ennen sukutapaamisen alkua alkaneen juhlan jääkiekkoseura SaiPan SM-liigahopean kunniaksi.

Mänttäreitä asuu kaikissa Etelä-Karjalan alueen kaupungeissa ja kunnissa yhdistyksen jäsen- ja osoiterekisterin mukaan yhteensä 314 kotitaloudessa. Yksistään Lappeenrannassa on 196 ja Imatralla 70 jäsenkotitaloutta.

Sukukirjoista bongattiin tuttuja

Ensimmäiseen alueelliseen sukutapaamiseen Lappeenrannan Urheilutalon Oksman-salissa osallistui kolme henkilöä – ja eteläkarjalainen suulaus johdatti keskustelua aiheesta toiseen.

– Eniten selattiin sukukirjaa ja viimeisintä Niinipuu-lehteä, Etelä-Karjalan alueen yhteyshenkilönä toimiva, Lappeenrannassa asuva sukuyhdistyksen valtuuskunnan varapuheenjohtaja **Terhi Ruotsalainen** (taulu 11484) kertoi.

Kahvittelun lomassa osallistujat kuuntelivat ja katsoivat Niinipuun YouTube-kanavalle tallennetuista Mänttärin sukulaulun kahdesta uudesta sovituksesta helsinkiläisen **Johannes Österlundin** (taulu 234) version.

– Sukuyhdistyksen julkaisemien kirjojen kuvista bongattiin tuttuja. Tilaisuuden osallistujat tunsivat ja tiesivät suvusta paljon yhteisiä tuttuja – ja taas selattiin sukukirjaa, Ruotsalainen jatkoi.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti
TERHI RUOTSALAINEN (taulu 11484), kuva

Paimiolainen ja raumalainen. Mänttärin Sukuyhdistyksen osastolla sunnuntaina päivystänyt paimiolainen Timo Häkkinen (oik.) kohtasi osastolla raumalaisen kirjailija ja sukututkija Aarno Niemen, joka julkaisi viime vuonna Sippolan torpparit ja hovi -kirjan.

Varsinais-Suomen toimintaa heräteltiin

Valtakunnalliset sukututkimuspäivät järjestettiin jo 47. kerran. Tällä kertaa kokoonnuttiin Turkuun.

Suomen Sukututkimusseuran 47. valtakunnalliset sukututkimuspäivät kokosivat sukututkijoita, sukuseuroista ja suvuista kiinnostuneita ihmisiä Turkuun viime maaliskuun puolivälissä.

Kaksipäiväisen tapahtuman luennot keräsivät Turun Ammattikorkeakoulun Kupittaan kampuksen ICT-Cityn auditorioon parhaimmillaan noin sata kuulijaa. Lisäksi tapahtumassa oli esillä lähes 30 näytteilleasettajaa omilla osastoillaan. Tapahtuman teema oli "Raastuvassa tavataan! Mitä lähteet kertovat tavallisen kansan elämästä kaupungissa?".

Tapahtuman käytännön järjestelyistä vastasi Turun Seudun Sukututkijat ry, joka vietti samalla 50-vuotisjuhlaansa. Yhdistyksessä on noin 300 jäsentä.

– Nämä olivat toiset valtakunnalliset sukututkimuspäivät, jotka järjestimme. Edellisen kerran tapahtuma on pidetty Turussa kymmenisen vuotta sitten, seuran sihteeri **Riitta Särkijärvi** kertoi.

Mänttäreillä historian havinaa aistittavissa

Mänttärin Sukuyhdistys ja Niinipuu-lehti osallistuivat tapahtumaan yhteisostasollaan. Mänttärin ovat olleet esillä Turussa viimeksi 30 vuotta sitten, kun maamme vanhimmassa kaupungissa järjestettiin tuolloin valtakunnalliset sukumessut.

Vuoden 1995 messutapahtumassa saivat alkunsa sekä Mänttärin Sukuyhdistyksen sukututkimusjaosto että Varsinais-Suomen Mänttärin aluetoiminta.

– Olin myös silloin paikalla mukana, osastolla lauantaan päivystänyt nykyisen suku- ja historiatutkimusverkoston vetäjä **Kari-Matti Sahala** Pornaisista muisteli.

Sukututkimusjaostoa Turussa oli aloittamassa 15 sukututkijaa. Sittemmin jaosto laajeni 33 henkilön verkostoksi.

Sunnuntaina osastolla päivysti ja Mänttärin suvusta kertoi paimiolainen **Timo Häkkinen**, joka oli aikoinaan mukana Varsinais-Suomen Mänttäreiden sukutapaamisissa järjestäneessä toimikunnassa.

– Suunnitteilla on, että aloittaisimme paikallistapaamiset uudelleen, hän tuumasi.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti ja kuva

Kaksosten elämää. Hyvinkääläiset Maarit Seljavaara-Pyrhönen (vas.) ja Anne Seljavaara-Pyrhönen katsovat elämää identtisten kaksosten silmin.

Kiehtova kaksosuus

Identtiset kaksoset Anne ja Maarit Seljavaara-Pyrhönen viettävät paljon aikaa yhdessä. He asuvat naapureina.

Identtisiä kaksosia yhdistää usein samat asiat elämän aikana. Hyvinkääläiset **Maarit Seljavaara-Pyrhönen** (taulu 2337) ja **Anne Seljavaara-Pyrhönen** (taulu 2338) eivät tee poikkeusta.

– Teimme jo lapsena läksyt yhdessä. Meillä oli kotona koululaispöydät vierekkäin. Huomasimme jo varhain, että kun toinen sanoi jotain, niin toinenkin sanoi, että hänen piti sanoa sama asia.

He ovat opiskelleet kauneudenhoitoalalla kosmetologeiksi sekä opiskelleet Helsingin yliopistossa myös lakia.

– Olemme myös synnytysdoulia sekä toimimme myös uimaopettajina, entiset kilpauimarit kertovat.

Maarit Seljavaara-Pyrhönen syntyi Hyvinkäällä Lucian päivänä vuonna 1957. Kaksossisko Anne Seljavaara-Pyrhönen näki päivänvalon puoli tuntia siskonsa jälkeen.

Naimisiin kauppiassuvun veljesten kanssa

Seljavaara-Pyrhöset menivät naimisiin veljesten kanssa ja asuvat nykyisin naapureina.

Kaksosten puoliset, **Timo** ja **Jukka**, ovat hyvinkääläisen, vuodesta 1960 asti toimineen Kauppahuone Pyrhösen vähittäiskauppiassukua, joka on harjoittanut muun muassa niin päivittäistavarakauppaa kuin elintarvikekioski- ja ravintolaliiketoimintaa.

– Veljeksistä Timo on 1 vuoden, 1 kuukauden ja 1 päivän pikkuveljeään vanhempi. Kaksoishäät pidimme Pälkäneen kirkossa ja jatkot olivat Pälkäneen huvilalla elokuussa 1986, Anne kertoo.

Annella ja Timolla on neljä, Maaritilla ja Jukalla kolme lasta.

Yksikkönä omissa persoonoissaan

Identtisinä kaksosina Seljavaara-Pyrhöset toimivat usein yksikkönä, vaikka ovat jakautuneet kahteen persoonaan.

– Ajattelemme usein samalla tavalla asioista. Kun keskustelemme keskenään, niin Anne samaa mieltä. Ajattelemme hyvin usein samalla tavalla asioista, Maarit kertoo.

Arjessa he saattavat huomata ostaneensa esimerkiksi ihan samanlaisen vaateen, vaikka olisivatkin sillä hetkellä olleet aivan eri puolilla maatamme.

– Meillä on sekä yhteisiä että omia kavereita.

Vahva yhteinen urheilutausta

Lapsuudessaan ja nuoruudessaan Anne ja Maarit voimistelivat aktiivisesti, kävivät partiossa ja pyhäkoulussa sekä balettitunnilla. He opettelivat myös uimaan yhdessä.

– Vesiurheilu on ollut meidän sydäntä lähellä, sillä olemme harrastaneet vesihiihtoa. Lisäksi olemme harrastaneet varjoliittoa; sinipunavalkoisen varjon avulla nousimme veneestä, maalta tai lentokentältä.

Kaksoset ovat myös sivakoineet Finlandia-

hiihdossa 75 kilometriä. Urheiluharrastuksiin ovat kuuluneet myös muun muassa tennis ja squash. Nykyisin he sauvakävelevät ja lenkkeilevät.

Varttuivat nelilapsisessa yrittäjäperheessä

Kaksosena elämisestä Anne ja Maarit nostavat esille asian, joka on heitä vaivannut.

– Moni ei uskalla lähestyä meitä, koska ihmiset kuvittelevat meidän viihtyvän vain toistemme seurassa ja keskustelemaan keskenämme. Olemme kuitenkin hyvin sosiaalisia.

He ovat itse kasvaneet nelilapsisessa yrittäjäperheessä, johon kuuluvat myös pikkusisko **Jaana** ja pikkuveli **Mika**.

– Pikkusisko koki usein jääneensä takalalle, kun kaksosina me jaoimme yhdessä asioita. Meidän on aina ollut helppo lähteä joka paikkaan, kun olemme yhdessä vahvoja, Anne ja Maarit kertovat.

Hyvinkäälaisistä identtisistä kaksosista on tehty useita lehtijuttuja viime vuosien aikana.

– Ihmiset ovat kovin kiinnostuneita kaksosuudesta ja monikkoperheiden elämästä. Aina vähän välein toimittajat ottavat yhteyttä ja pyytävät meitä haastatteluun.

Kuuluvat isänsä kautta Mänttärin sukuun

Pyrhönen-Seljavaarat ovat kiitollisia elämässään siitä, että ovat saaneet pitää isovanhempansa ja vanhempansa pitkään.

He kertoivat elämästään Uudenmaan alueen Mänttäreiden sukutapaamisessa Helsingissä viime syyskuussa.

– Isämme **Juhani Seljavaaran** (taulu 2336) puolelta meillä on ollut aina paljon sukulaisia. Olemme saanee tulla sukuun, jossa on paljon esiintyjä. Siitä olemme oppineet nauttimaan.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti ja kuvat

Suomen Monikkoperheet ry:n ideomaa kaksosten päivää vietetään vuosittain helmikuun 2. päivänä. Valtakunnallista päivää on vietetty vuodesta 2010 alkaen.

Kaksosten päivää vietetään 2.2.

- Kaksosten päivänä halutaan nostaa esiin ajankohtaisia teemoja monikkoperheiden elämään ja monikkoperheiden liittymiseen. Päivä on kaikkien monikkoperheiden oma juhlapäivä.
- Tänä vuonna päivää vietettiin teemalla "Miksi kaksosuus kiehtoo?" Päivän somekampanja laajeni poikkeuksellisesti yksittäisestä teemapäivästä viiden päivän (2.–6.2.) mittaiseksi.
- Alueelliset monikkoperheyhdistykset ovat aktiivisesti mukana päivän vietossa erilaisten koko perheen tapahtumien muodossa.

Sukua koolla. Uudenmaan alueen Mänttärin sukutapaamiseen Helsingin Aikuisopiston juhlasaliin kokoontui yhteensä 30 henkilöä

Uudenmaan Mänttärät palasivat perinteisen äärelle

Uudenmaan alueen Mänttärät tapaavat säännöllisesti kerran vuodessa. Tapaamisia on järjestetty yhtäjaksoisesti erilaisin muodoin lokakuusta 1995 saakka.

– Nyt tapaamme pitkästä aikaa näin isolla joukolla. Viime vuosina olemme kokoon-tuneet erilaisten retkien ja vierailuiden merkeissä, aluetoimintaa koordinoiva **Atte Helminen** (taulu 2319) kertoi.

Identtisten kaksosten haastattelun lisäksi viime syksyn sukutapaamisessa kuultiin osallistujien esittelykierroksen lisäksi myös laulu- ja musiikkiesityksiä.

Vantaalainen laulaja ja laulunopettaja, mezzosopraano **Marle Himberg** (taulu 2324) esitti muun muassa Carmen-oopperasta tutun kappaleen. Häntä säesti pianolla nurmijärveläinen kanttori **Satu Ranta** (taulu 8185)

Ranta kantaesitti sukutapaamisessa poikansa **Ville Rannan**, 30, tilaisuutta varten kirjoittaman runon.

Helsingiläinen **Suvi Saxen** (o.s. **Mänttäri**, taulu 4447) oli yksi ensimmäistä kertaa sukutapaamiseen osallistunut.

– On mielenkiintoista tutustua omiin juuriin, Suomen ja Ranskan kansalainen kertoi. Aluetapaamiseen osallistui yhteensä 30 henkilöä. MARKO WAHLSTRÖM

Musiikkia. Sukutapaamisessa musisoivat Satu Ranta (piano), Atte Helminen (trumpetti) ja Marle Himberg (laulu).

Minne olen menossa

Nuorena tyttönä sodan alla
Kulki Mumma turvaan puolelle toiselle
Saapui sieltä takaisin
Pelot elämän kauas lakaisi
Hiljaa elämä kulki, oven entiseen sulki
Kello kävi, rauha pysyi
Hahmo alla auringon
Kaaokseensakin väysi
Hiljaa kulki aika, toimi muutoksen taika
Uinui väki – kulki vaikeiden hetkien läpi
Kynttilänvalossa ihmiset kulki
Sydämiänsä viisauden sulki
Kirja lopulta suljettiin
Toinen uusi avattiin
Rauhassa sai hän olla
Laulaa tähtinä kuutamolla

Ville Ranta (taulu 8185)

Runo on kirjoitettu Uudenmaan Mänttärin sukutapaamista varten 7.9.2025.

Pitkä perinne. Kesäseurat ovat jatkuneet yhtäjaksoisesti jo yli 45 vuoden ajan. Viime kesänä musiikista vastasi lapinjärveläinen freelance-muusikko Henna Nieminen ja hartauden toimitti ma. seurakuntapastori Tomi Päivinen

“Meidän ei tarvitse olla täydellisiä”

Pastori Tomi Päivinen vaikutui Mänttärin suvun sydämessä vanhojen esineiden ja tarinoiden äärellä.

Perinteiset kesäseurat järjestettiin vuoden tauon jälkeen kotiseutumuseo Sukumuseon pihapiirissä Kouvolan Liikkalassa viime heinäkuun kolmantena sunnuntaina.

Anjalankosken seurakunnan ma. pastori **Tomi Päivinen** muistutti nykypolvia esivanhempiansa viitoittamasta tiestä.

– Olemme koolla Mänttärin suvun sydämessä, vanhojen tarinoiden ja esineiden äärellä. Tämä ympäristö muistuttaa meitä konkreettisesti siitä, että me emme ole ensimmäisiä, emmekä ainoita. Meidän edellämme on kulkenut monia sukupolvia, jotka ovat uskoneet, rukoilleet ja rakentaneet.

“Meidän ei tarvitse keksiä kaikkea alusta”

Päivinen oli kiitollinen siitä, että nykypolvet saavat tänään seisoa heidän jalanjäljissään ja seurata heidän esimerkkiään.

– Kun katsomme vanhaa aittaa, pihaa ja työvälineitä voimme pysähtyä kysymään, mitä nämä kertovat. Ne kertovat tavallisesta elämästä, mutta myös siitä miten usko on kulkenut arjessa mukamme, hän sanoi

hartauspueheessaan.

Kesäseurat ajoittuivat apostolien muistopäivään, jota vietetään myös **Pietarin ja Paavalin** marttyyrikuolemien muistoksi.

– Meidän oloimme täällä sukumuseolla todistaa siitä, että olemme osa sitä todistajien ketjua, joka alkaa alkukirkon apostoleista, kulkee kirkon pyhien ja marttyyrien kautta ulottuen isovanhempiimme ja meihin itseemme.

– Meidän ei tarvitse keksiä kaikkea alusta: meidät on kastettu, meitä on opetettu ja ohjattu. Nyt saamme viedä eteenpäin sitä, minkä olemme itse lahjaksi saaneet, Päivinen jatkoi.

Hänen mukaan tänään on hyvä päivä kiittää vanhempia sukupolvia.

– Heissä asuu elämänkokemuksen viisaus. He muistuttavat meitä siitä, mikä kestää. He ovat kokeneet kovuuden ja siunauksen. Lapsenlapsemme voivat ehkä vuosien päästä sanoa, että minun mummoni opetti minut rukoilemaan tai vaari puhui aina siitä, miten tärkeä on uskoa.

– Meidän ei tarvitse olla täydellisiä, eikä pyrkiä olemaan jotain mitä emme ole. Meille riittää se, että olemme uskollisia. Ja kun katsoo tätä kesäpäivää, lämpöä, vihreyttä ja

linnunlaulua, ei voi olla näkemättä Luojan hyvyyttä ja siunausta, Päivinen sanoi.

Henna Nieminen isänsä jalanjäljissä kanttoriksi

Kesäseuroissa laulettiin yhteisesti virret 571 (Suvivirsi) ja 572 (Taas kukkasilla kukkulat).

Seurojen musiikillisesta annista vastasi lapinjärveläinen laulaja–lauluntekijä, kirkkomuusikko ja kulttuurituottaja **Henna Nieminen**, 32, (taulu 7995).

Hän osallistui keväällä 2025 The Voice of Finland -laulukilpailuun, jonka Ääni ratkaisee -vaiheesta selvisi jatkoon **Arttu Wiskarin** tiimissä Kaksintaisteluihin asti.

Laulaja–lauluntekijän isä oli heinäkuussa 1997 kuollut oopperalaulaja, kanttori **Antti-Tapani Simola**, joka ehdittiin valita saman vuoden kesäkuussa pidetyssä sukukokouksessa Toikander-Hohti sukuseuran johtokuntaan. Valtaosa Toikander-Hohdeista kuuluu myös Mänttärin sukuun.

– Me kaikki lapset – viisi tyttöä ja pikkuveli – olimme paikalla ja asettautuneet ryhmäkuvan eturintamaan, isänsä jalanjäljissä

kanttoriksi opiskellut Nieminen kertoi äitinsä löytämästä valokuvasta.

Kotitilallaan Kimonkylässä asuva freelance-muusikko esitti kesäseuroissa kappaleet “Nocturne” ja “Kesäillan valssi” sekä oman kappaleensa “Rakkauttas Ihmettelen”.

Evakkoisä palasi aina Kaakonkulmalle

Helsinkiläiset **Leila** ja **Kari Nevalainen** (taulu 54) poikkesivat kesäseuroissa Sippolan-mökiltään. Samalla he tutustuivat ensimmäistä kertaa Sukumuseoon.

– Mänttärin suvun tapaamisissa olemme olleet Helsingissä. Ehdimme myös joitakin kertoja osallistua Niinipuu-lehden postitustalkoisiin, Mänttärin sukuun kuuluva Leila kertoi.

Hänen molemmat vanhemmat olivat kotoisin Ruotilasta sekä äidin ja isän puoleiset isovanhemmat Metsäkylästä.

– Olen lueskellut tarinoita, kun isäni oli vuoden ikäinen perheen muuttaessa Karjalaan, josta he joutuivat lähtemään evakkoon kahteen kertaan. Isäni on aina palannut näille nurkille, joka on henkinen kotini.

“Mitä vanhemmaksi tulee, sitä enemmän suku merkitsee”

Nevalaiselle suku merkitsee ennen kaikkea juuria ja sitä, että hän on osa isompaa sukupolvien ketjua.

– Tiedän, että omat isovanhempani ja vanhempani olivat rukoilevaista sukua. Monta asiaa on periytynyt suvun puolelta; isäni kotona oli 12 lasta ja heillä laulettiin paljon, mikä periytyi meille kotiin, Leila pohdiskeli.

Kesäseuroja seuraavana päivänä Nevalaiset kyläilivät Leilan syntymäkotitilalla, jota asuttaa nykyisin **Kirsti Porvari**.

– Mitä vanhemmaksi tulee, sitä enemmän suku merkitsee. Omat, alle 40-vuotiaat lapset eivät vielä ole samalla tavalla kiinnostuneet isovanhempia kaukaisemmista asioista. Uskon, että he vielä virkistyvät pohtimaan omia juuriaan.

Puoliso Kari on Nevalaisen sukua Pohjois-Karjalasta.

– Nevalaisen suvussa on samalla tavalla aktiivista toimintaa kuin Mänttärin suvussa. Sukuseura julkaisee Me Nevalaiset -nimistä lehteä, hän kertoi.

Perinteisiin kesäseuroihin osallistui viime vuonna 33 henkilöä.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti ja kuvat

Kesäseurat kotiseutumuseo Sukumuseon pihapiirissä (Asemankulma 9) Kouvolan Liikkalan Mänttärinmäellä sunnuntaina 19.7. noin kello 13–15. Tilaisuudessa on kahvitarjoilu ja kotiseutumuseon museon ovet ovat avoinna. Vapaa pääsy, vapaaehtoinen kahvimaksu.

Painavaa sukutietoa. Mänttärin Sukuyhdistyksen valtuuskunnan puheenjohtaja Olli Sipilä ojensi freelance-muusikko Henna Niemiselle kiitokseksi seitsemän kiloa painavat sukukirjat.

Kotikulmilla. Helsinkiläiset Leila ja Kari Nevalainen poikkesivat kesäseurojen aikaan ensimmäistä kertaa myös Sukumuseossa. – Tuntuu siltä kuin tulisi aina kotiin, kun tulemme mökille Sippolaan, Leila kertoi.

Muistutus. – Me emme ole ensimmäisiä, emmekä ainoita. Meidän edellämme on kulkenut monia sukupolvia, jotka ovat muokanneet tätä maata, ma. pastori Tomi Päivinen muistutti.

Pukki kylässä. Kekripukki vieraili Liikkalan VPK-talolla järjestettävässä kotiseutuilltapäivässä pyhäinpäivän aattona. Kekripukkina toimi haminalainen Juho Pitkänen. Kuvassa myös tilaisuuden luennon pitänyt jaalalainen Anna Koivisto.

Aito kekripukki vieraili Liikkalassa

Mänttärin Sukuyhdistys nosti esille suomalaisen sadonkorjuujuhlan merkitystä kotiseutuilltapäivässä.

Jo perinteeksi muodostunutta kaikille avoin kotiseutuilltapäivää Liikkalan VPK-talolla vietettiin pyhäinpäivän aattona teemalla kekri eli köyri.

Syksyyn, Mikkelinpäivän ja pyhäinpäivän väliin sijoittuva kekri on vanha suomalainen juhla, jota vietettiin kylissä ja taloissa sadonkorjuun lopuksi.

Siitä alkoi jakoaika ja monen palkollisen lomaviikko, jolloin saatettiin hakea uusia työpaikkoja seuraavalle vuodelle.

– Suomessa tavat ja uskomukset vaihtelevat idästä länteen, pohjoisesta etelään. Jo pelkästään luontoympäristömme takia perinteet voivat olla hyvin erilaisia, jaalalainen **Anna Koivisto** (taulu 1984) kertoi.

Hän toimi tilaisuudessa luennon laatineen haminalaisen historiaharastaja, keskiaikaelävöittäjä ja tekstiiliartesaani **Saga Taskisen** äänenä.

Perinteet muokkautuvat edelleen

Kristinusko on vaikuttanut eniten siihen, miten alunperin pakanallinen kekriperinne on levinnyt maassamme.

– Perinne ja juhlapyhät muokkautuvat edelleen. Halloween on alkanut ilmestyä suomalaisten tapaan viettää pyhäinpäivän aikaa, Anna Koivisto muistutti.

Paikallisesti tietoa on levinnyt, kun ihmiset ovat muuttaneet paikkakunnalta toiselle.

– Kauppamatkustajat ja muut kulkijat ovat osaltaan siirtäneet tietoa uusille paikkakunnille, Koivisto jatkoi.

Kalenterityökalut helpottivat kuunkierron seuraamista

Kristinusko toi mukanaan Juliaanisen kalenterin, joka vakiinnutti asemansa 1100-luvulla.

– Se vaikutti maatalouden työnkiertoon tuomalla mukanaan myös uusia pyhäpäiviä ja juhlia.

Vuonna 1753 Suomessa siirryttiin gregoriaaniseen kalenteriin ja vuonna 1869 nykykalenteri astui voimaan.

– Ennen paperista, taulukkomuotoista kalenteria oli käytössä erilaisia kalenterityökaluja, kuten kalenteri- tai riimusauvoja. Näin kuunkierron seuraaminen ja seuraavan satokauden töihin valmistauminen helpottui, Koivisto kertoi.

Vuoteen 1886 almanakkoihin kirjoitettiin myös säätiedot, jotka noudattivat 19 vuoden kuunkiertoa.

– Joka 19. vuosi kuun asema oli sama. Sillä tavalla opittiin ennustamaan säätä ja laskemaan aikaa. Nousevasta kuusta ennustettiin yleensä tulevan kuukauden säätiedot, Koivisto kertoi.

Kuunkierto eli ns. synodinen kuukausi kestää kahden uudenkuun välisen ajan eli 29 vuorokautta 12 tuntia ja 44 minuuttia. Se on lyhyempi kuin kalenterikuukausi.

– Tämän takia kalenteriin lisättiin ennen yksi kuukausi eli niisanottu vaahtokuu kahden–kolmen vuoden välein, Koivisto jatkoi.

Maanviljelyssä otettiin huomioon vuodenaika, lämpö- ja säätila, kuun vaiheet ja monet muutkin seikat.

– Onnistumisen määräsi oikea ajoitus. Joskus ilmeni ristiriitoja joista valittiin se parempi vaihtoehto, joka tukeutui sukupolvien aikana ker-tyneeseen tietoon ja kokemukseen, mutta myös erilaisiin uskomuksiin, Koivisto kertoi.

Kekripukki kiersi talosta taloon

Kekri-sanan karjalainen alkuperä merkitsee todennäköisesti “pelätiksi pukeutunutta ihmistä”.

Pelottavasti pukeutunut kekripukki kulki talosta taloon vaatimassa ruokaa ja olutta, uhaten muun muassa uunin rikkomisella. Jos ruokaa ei herunut, koitti talolle epäonnea tulevalle vuodelle.

Kekripukin perässä kulkivat valkoisiin pukeutuneet kekrittäret ja naamioituneet lapset. Kulkue piti kovaa meteliä, jotta pahat henget ja kummitukset pysyisivät loitolla.

Köyryn aikaan kunnioitettiin vainajia kuten nykyään pyhäinpäivänä.

– Joulukuun kirkon suurin juhla, mutta sitä pidettiin paremman väen juhlanä. Talonpojilla oli kekri, mutta vielä 1800-luvulla sen vietosta kirkko antoi sakkoja, Koivisto kertoi.

Digitoitu kaitafilmielokuva ruisriihen ahtauksesta

Tunnelma Liikkalan VPK-talolla sähköistyi, kun kekripukki saapui juhlasaliin keppikelloa kilistäen ja oluttuoppia heiluttaen – aplodien saattelemana. Yleisö saattoi ottaa itsestään kuvia pukin kanssa.

Luennon lisäksi kotiseutuiltapäivässä sai ensi-iltansa digitoitu kaitafilmielokuva ruisriihen ahtauksesta ja lämmityksestä sekä puinnista ja viljojen tuulutuksesta Liikkalan Pajulan talossa 1970-luvun alkupuolella.

Ohjelman jälkeen sadonkorjuun hengessä tarjottiin paikallista ruis-juhuista ja ohrahiutaleista keitettyä puuroa kera kahvin.

Tapahtumassa järjestettiin myös pienarpajaiset, jonka päävoittona arvottiin tuotekori. Korin voitti **Liisa Ruotsalainen**. Puurohiutalepusit saivat **Marja-Leena Ahola** ja **Ekke Lekander**.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti ja kuva

Kekri kiinnosti. Kotiseutuiltapäivä houkutteli Liikkalan VPK-talon juhlasaliin noin 30 kekriperinteestä kiinnostunutta.

Puurokattilat porisivat. Saponkorjuun kunniaksi tarjottiin ruis- ja ohrapuuroa. Puuroa tarjoilemassa haminalainen Kaisu Venäläinen (etualalla) ja kouvolaalainen Marjo Ihalainen.

Ennen vanhaan oli 13 kuukautta

1. ensimmäinen sydänkuu
2. toinen sydänkuu
3. kolmas sydänkuu tai vaahto- ja hankikuu
4. veikuna tai huhti-, hanki- ja vaahtokuu
5. kyntö-, touko-, sulama- ja mahlakuu
6. kesäkuu
7. heinäkuu
8. mätäkuu
9. elokuu
10. syyskuu
11. lokakuu tai likakuu
12. routakuu
13. joulukuu

Lähde: Saga Taskinen

Satokautta ohjanneet päivät

- Pyhä Marketta 13.7. (ensimmäinen heinäntekopäivä)
- Ukon päivä, Ukon pyhä tai Jaakon päivä 25.7. (kunnioitettiin ukkosen väkeä hiljentymällä tai melua välttämällä)
- Mätäkuu 23.7.–23.8. (kesän kuumien aika)
- Elokuu, kylvökuu, elonkorjuu
- Laurinpäivä 10.8. (lehdet alkavat kellastua)
- Mikkelinpäivä, Mikon päivä, Pässinpäivä 29.9. (laiduntaminen ja sadonkorjuu loppuu, palkollisten vapaaviikko alkoi)
- Simuna, Simon päivä 28.10. (uskottiin pitkään olleen vuoden viimeinen päivä eli uuden vuoden aatto, valmistauduttiin juhlaan)
- Kekri (vanha vuosi loppui ja uusi alkoi)
- Pyhänmiestenpäivä 1.11. (nykyisin ajalla 31.10.–6.11.),
- Kaikkien sielujen päivä 2.11.

Lähde: Saga Taskinen

Ensimmäiset lapsenlapset. Sirkku Toikka lapsenlapsensa Helena Aholan kanssa, jolla on sylissä oma lapsenlapsi Matilda. Kuva on otettu 103-vuotissyntymäpäiviltä vuonna 2025.

SUVUN VANHIN

Harrastukset toivat paljon ystäviä

Haminalainen Sirkku Toikka täytti 104 vuotta helmikuussa.

Haminan Kannusjärvellä kesään 2024 asti asunut **Sirkku Aino Vellamo Toikka** (taulu 1682) täytti 104 vuotta viime helmikuun 9. päivänä.

Toikka syntyi Vehkalahden Kannusjärvellä **Einari Tulokkaan** (taulu 1681) ja **Aino Alviinan** perheeseen odotettuna ja rakastettuna lapsena 9.2.1922. Äiti Aino kuoli keskikieksällä 1925 keuhkotautiin jättäen jälkeensä kaipausten.

Isovanhemmat, sedät, enot ja tädit huolehtivat tämän jälkeen Sirkku-tytön hyvinvoinnista isän apuna. Jonkin ajan kuluttua Einari löysi uuden vaimon, ja Sirkku sai perheeseen mukavia pikkusisaruksia. Myös lukuisat serkut olivat Sirkun leikkikavereina ja kasvinkumppaneina sekä myöhemmin aikuisena naapureina.

Sirkku toimi lottana talvi- ja jatkosodassa

Sotavuodet 1939–1945 koskettivat mummon ikäpolvea. Sirkku toimi tuolloin lottana. Sodan jälkeen 1940-luvun lopussa Sirkku ja **Kauko Toikka** löysivät toisensa.

Nuori perhe asui aluksi pitkään Kaukon vanhempien luona Kannusjärvellä. Lapsia heille syntyi kaikkiaan viisi, vuosina 1949, 1950 (kaksoset), 1952 ja 1953.

Sirkku ja Kauko muuttivat omaan kotiinsa, Sirkun isältä Einarilta ostettuun taloon, viiden lapsensa kanssa vuonna 1963. Kauko-pappa teki kahta työtä, viljeli maata ja ajoi linja-

autoa. Sirkku-mummo hoiti kotia ja muutaman lehmän navettaa.

Perheen työt autoivat sisätoissa ja pojat ulkotöissä. Nuoriso kävi samalla koulunsa, itsenäistyi ja muutti omilleen. Mummolle oli tärkeätä olla äiti ja hänestä oli ihanaa olla mummo.

Lastenlapsia, mummon kultasia, syntyi vuosien 1969–1982 välillä yhteensä yhdeksän ja lastenlastenlapsia syntyi vuosien aikana parisenkymmentä, viidettäkin polvea on tullut. Me lapsenlapset vietimme upeita lapsuuden ja nuoruuden kesä ja jouluja mummon ja papan kanssa Kannusjärven Yläpäässä.

Sirkun ja Kaukon ikääntyessä autoimme heitä tarvittaessa erilaisten asioiden hoidossa. Musiikki oli mummolle ja papalle yhteinen harrastus

Sirkun harrastuksia olivat käsityöt: kankaan kutominen, neulominen, nyplääminen ja ompelu. Mummo oli taitava ompelemaan arkeen ja juhlaan. Viimeisin harrastus oli naapurin ja ystävien perustama kinnaskerho.

Myös musiikki oli mummolle ja papalle tärkeä yhteinen harrastus. Sirkku lauloi Kaukon ja muiden johtamissa kuoroissa ja kävi monissa musiikkitapahtumissa.

Harrastukset toivat paljon ystäviä. Ystävät olivat mummolle merkityksellisiä ja omanikäistä seuraa. Sitä ei lapsena useinkaan ajattele, miten aikuinenkin tarvitsee samanikäisiä ystäviä, joiden kanssa jakaa ajatuksia.

Mummolle löytyi uusi koti hoivakodista

Sirkku ja Kauko ovat viidestä lapsesta joutuneet haudata kolme. Nuorin poika menehtyi vuonna 2000, vanhin tytär 2002 ja toinen tytär 2011. Suru on ollut valtava, mutta elämä on siitä huolimatta jatkunut.

Sirkku jäi yksin Kaukon kuoltua 26.10.2021, ja asui kotona Kannusjärvellä kesään 2024 saakka. Kesällä terveysongelmat ja näön heikentyminen vaikuttivat niin, ettei kotona asuminen enää sujunut turvallisesti.

Sirkun lapset hommasivatkin pian paikan hoivakodista. Parhaalta palkinnolta tuntui se, että mummo kertoi viime joulunaikaan tuntevansa olonsa turvallisiksi hoivakodissa.

Helmikuussa haminalaisen hoivakodin kahvila täyttyi sukulaisista ja ystäväistä, kun juhlimme Sirkun 103-vuotissyntymäpäiviä yhdessä päivänsankarin kanssa.

SUSANNA APO-SYRJÄNEN (taulu 1685), teksti ja kuva
Kirjoittaja on Sirkku Toikan lapsenlapsi.

Sirkku Toikka on Mänttärin suvun vanhin jäsen yhdessä kanadansuomalaisen Ensio Leistin (taulu 3410), 104, kanssa. Leisti on syntynyt maaliskuun 24. päivänä. Hänen haastattelunsa julkaistiin viime vuoden Niinipuussa.

Luova vaikuttaja on poissa

KOUVOLA Äitimme **Raija Tellervo Mänttäre** (taulu 2955) syntyi 21.7.1930 Säkkiärvellä kyläseppä **Eino** ja emäntä **Hilma** Nikusen perheeseen. Hän kuoli 95-vuotiaana 19.10.2025 hoivakodissa Kouvolan Myllykoskella.

Raijalla oli elossa kolme vanhempaa sisarta ja Raijan jälkeen perheeseen syntyi vielä kaksi poikaa. Lapsuutta varjosti sota ja perhe joutui kahdesti lähtemään kotoaan evakkoon – Merikarvialle ja Sippolaan.

Isänsä kanssa Raija ehti tehdä maataloustöitä sotatoimialueella Säkkiärvellä ja siitä johtuen hänelle myönnettiin veteraanitunnus. Keskikoulun Raija kävi Inkeröisten yhteiskoulussa ja avioitui maanviljelijä **Aake Mänttären** kanssa vuonna 1951. Liikkalan Pajulan talon emäntänä hän koneellisti ja laajensi tilaa.

Raijalle ja Aakelle syntyi kolme poikaa eli **Jari**, **Aki** ja **Jakke**, joiden koulutautumista Raija kannusti voimakkaasti. Tilan siirrettyä jälkipolville ja Aaken kuoltua vuonna 2001 Raija asui vielä kymmenisen vuotta Pajulassa ja muutti Inkeröisiin palvelutaloon noin 15 vuodeksi sekä myöhemmin Myllykoskelle hoivakotiin.

Äitimme osallistui laajasti yhteiskunnalliseen toimintaan, mistä esimerkkejä ovat Sippolan ja Anjalankosken

kaupunginvaltuusto ja -hallitus, kaupunkiliiton hallitus, presidentin valitsijamies, Mänttären Sukuyhdistys (kunniajäsen), seurakunnan luottamus-tehtävät, veteraanijärjestön hengellinen jaosto sekä Marttaliitto.

Kaikissa tehtävissään hän oli pidetty ja kunnioitettu, mikä näkyi siinä, että hänet valittiin usein puheenjohtajan rooliin. Raija oli hyvin luova ja idearikas henkilö, jolle kirjoittaminen ja puheiden pitäminen olivat rakkaita harrastuksia.

Hänen kirjallisesta tuotannostaan esimerkkejä ovat Marttaliiton johtokunnan ja puolestapuhuja sekä Reitkallin puutarhakoulun perustaja **Alma Forsténin** (1858–1931) elämäkerta, monet Mänttären sukujuhilla esitetyt historialliset näytelmät, Liikkalan kansakoulun ja vapaapalokunnan historiikit sekä lukuisat runot ja artikkelit lehtiin ja kirjoihin.

Äitimme oli myös suosittu puhuja ja runonlausuja erilaisissa tilaisuuksissa, joista mainittakoon sukujuhlat, Vonteenin valssi Sippolassa, metsästysseuran iltamat, marttojen tilaisuudet ja lukuisat muut juhlatilaisuudet. Raija myös matkusteli ahkerasti Aaken kanssa.

Opimme tuntemaan äitimme optimistisena ja kannustavana luonteena, joka otti haasteet vastaan tyyneästi ja ratkaisuhakuisesti. Raija oli myös erino-

Kuva: Ari Lehtomäki

Raija Mänttäre (1930–2025) toimi Mänttären Sukuyhdistyksen valtuuskunnassa vuosina 1964–1988 ja johtokunnassa vuosina 1964–1988, josta puheenjohtajana vuosina 1977–1988.

mainen neuvottelija, joka ei juuri koskaan jäänyt toiseksi hänelle itselleen tai hänen perheelleen tärkeässä asiassa. Hänen viljelemänsä huumori vapautti monia kiperiäkin tilanteita. Raija oli aina kiitollinen hyvästä elämästään ja jälkikasvustaan.

Raijan kirjoittama runo Suru päättyy sanoihin *"Keralla rakkaittemme me voimme luoksesi tulla, Meille kaikille tykönäsi paikka parhain on varattu Sulla."*

AKI MÄNTTÄRI (taulu 2957)
Kirjoittaja on Raija Mänttären poika.

Tutuksi tullut puhelinääni on vaiennut

Kuva: Maija Vanhala

Aini Rantanen täytti 99 vuotta 30.8.2024. Mänttären Sukuyhdistys muisti häntä kukkatervehdyksellä ja Elämäni juhlat 2025 -vuosikalerilla.

KOUVOLA Mänttären Sukuyhdistyksen kunniajäsen **Aini Inkeri Rantanen** (o.s. Mänttäre, taulu 11080) menehtyi 99-vuotiaana 25.5.2025. Hän oli syntynyt Liikkalassa 30.8.1925.

Aini Rantanen oli suvun nimipankki. Hän oli mukana sukuyhdistyksen tietojen keräämisessä yli 2 500 valokuvan taltiointia varten Museovirastoon.

Sukuyhdistyksen toimintaan Rantanen tuli 1980-luvun loppupuolella. Hän oli mukana tekemässä sukukirjaa ja Suku kuvina -kuvakirjaa sekä ylläpiti sukutietorekisteriä ja oli mukana sukujuhla-järjestelyissä.

Yhdessä **Eero Mänttären** (1933–2019, taulu 10787) ja **Eeva Puustisen** (taulu 4019) kanssa hän oli isossa roolissa kaksiosaisen sukukirjan teossa, jonka aikana Ainin puhelinääni tuli tutuksi usealle suvun jäsenelle. Laaja yhteydenpito sukulaisiin jatkui vielä sukukirjan ennakkomyynnin

yhteydessä. Johtokunnassa hän toimi vuosina 1989–1999.

Kansakoulun jälkeen Rantanen työskenteli konttoristina 42 vuotta Tampellan Inkeröisten tehtaalla (myöh. Stora Enso)

Hän oli tehtaalla useissa eri tehtävissä ja konttoreissa sekä päätyi hoitamaan myös muun muassa kassaa. Rantanen hoiti myös sahan toimiston töitä, jolloin tutuiksi tulivat sahan mittayksiköt eli jalat ja standardit.

Rantanen sai puolisonsa **Kauko Rantasen** kanssa kaksi lasta sekä myöhemmin lähipiiri karttui neljällä lapsenlapsella ja kolmella lapsenlapsenlapsella.

– Minulla on ollut työntäyteinen elämä, ei ole ollut vapaa-ajan ongelmia, kun eläkkeelle jäin. Mutta päiväkään en vaihtaisi pois! hän totesi Niinipuu-lehden haastattelussa vuonna 2017.

Rantanen siunattiin Karhunkankaan siunauskappelissa Inkeröisissä 14. 6.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943)

Nestori kannustaa. – Leevi pelasi varsinkin viimeiset viisi väylää tasapäisesti meidän muiden kanssa. Ensi vuonna hän varmasti voittaa koko kisan, sanoi samassa lähtöryhmässä kilpaillut nestori Jorma Mänttari kannustaen lahjakasta poikaa jatkamaan lajin parissa.

Leevi houkutteli golfkisaan Leo-isänsä

Mänttärin Sukuyhdistyksen 28. sukugolf-kilpailu pelattiin kosteassa säässä litissä Niskaportin kentällä.

Järjestyksessään jo 28. Mänttärin Sukuyhdistyksen sukugolf-kilpailu alkoi tiikusateisessa säässä litin Golfin kentällä viime elokuun viimeisenä lauantaina. Pistebogey-kilpailuna käytävään kisaan starttasi 22 golfaria.

Ensimmäisenä matkaan lähti naisten ryhmä, jossa pelasivat **Leila Huovila** (taulu 2008), **Virpi Markkanen** (taulu 4929) ja **Merja Tirkkonen** (taulu 2012).

– Tämä on mukava tapahtuma, jonne aina tulee osallistuttua. Kisa on miehelleni vuoden päätapahtuma, Virpi Markkanen kertoi lähdön alla.

Pitkistä draiveistaan tunnettu Leila Huovila löi väylällä 6 yli 200-metrinen lyönnin.

– Jossain vaiheessa aloin saada lyönteihini pituutta. Ei minulla mitään salaisuutta ole. Silloin kun lyönti lähtee kunnolla, pituutta kertyy, 20 vuotta golfia harrastanut Huovila kertoi.

Sade hieman haittasi pallon lentoa

Sateisesta säästä huolimatta kenttä oli hyvässä kunnossa. Tihkusade loppui hieman lähtöjen jälkeen.

– Sade hieman haittasi pallon ilmalentoa ja rullaamista kentän pintalla, kilpailunjohtaja **Aki Huovila** (taulu 2009) kertoi ensimmäisen yhdeksän reiän jälkeen.

Tauolla **Kari Knuutila** (taulu 4060), **Jorkka Terkko** (taulu 7189) ja **Markku Mänttari** (taulu 7531) kuvailivat peliä hieman tahmeaksi.

– Kävelykierros leppoisassa säässä, he sanoivat.

Golf on sosiaalinen laji

Viime vuonna kilpailuun osallistui kolme ensikertalaista. Yksi heistä oli nastolalainen **Esa Järvinen** (taulu 890), joka aloitti golfin harrastamisen viisi kesää sitten.

– Tänä vuonna olen pelannut noin 70 kentällä, joista suurimman osan täällä kotikentälläni litissä, hän kertoi.

– Golf-kierroksen aikana tulee ulkoiltua, koska kierros kestää 4–5 tuntia. Tämä on myös sosiaalinen laji, Järvinen kiitteli.

Kanava Golfia edustava **Tarja Solaranta** (taulu 13813) puolestaan oli kiertänyt kenttää viime kesänä 110 pelikierrosta.

– Asumme aivan golfkentän vierellä, niin kentällä tulee käytyä usein, hän kertoi.

Kuusankoskelaista Koski Golfia edustava **Timo Ukkola** (taulu 9099) on osallistunut sukugolf-kilpailuihin yhtä lukuunottamatta jokaisella kerralla.

– Näiden vuosien aikana on tullut kahdeksan voittoa, mies muisteli.

10-vuotias nuori mies debytoi

Sukugolf-kilpailun historian nuorin osallistuja **Leevi Kallioinen**, 10, (taulu 2012) Lahdesta osallistui kilpailuun samassa lähtöryhmässä, jossa pelasi kisan nestori ja sukugolfkisan toinen perustaja **Jorma Mänttari**, 86, (taulu 11480).

– Minulla meni kilpailun alku oikein hyvin. Toisella puoliskolla Leevillä oli tosi loistavaa peliä, kun minä väsähdin, hollolalaismies kuvaili kierroksen jälkeen.

Leevi itse arvioi kilpailun kohokohdiksi kuutosväylän ja kaikki loppuväylät ystävien eteenpäin. Etenkin viimeisillä viidellä väylällä hän pelasi tasapaisesti joukkueen muiden jäsenten kanssa.

– Kisa tuntui ihan kivalta.

Lahtelainen nuori mies on harrastanut golfia 6–7-vuotiaasta asti.

– Innostuin golfista, kun iskä aloitti pelaamaan, sanavalmis nuori mies kertoi.

Hän käy harjoittelemassa Lahden Takkulan kentällä kahdesti viikossa.

– Tiistaina meillä on lyöntiharjoituksia ja torstaina pelataan yhdeksän reikää, hän kertoi.

Kallioisen harjoitusryhmässä on kaksi samanikäistä junioria.

– Golfiin lisäksi harrastan parkouria, hän kertoi.

"Kenttää on mukava kiertää hyvässä seurassa"

Isä **Leo Kallioinen** (taulu 2012) kertoi aloittaneen golfharrastuksen yli kymmenen vuotta sitten.

– Aika harvoin olen ollut kentällä, vaikka green card on ollutkin taskussa. Korkeintaan käy muutaman kierroksen kesässä, hän myönsi.

Kallioiset osallistuivat sukugolfiin ensimmäistä kertaa.

– Leevi halusi osallistua kisaan ja pyysi minua mukaan, isä kertoi.

Isää golfissa kiehtoo pelin hauskuus.

– Kun tulee se yksi hyvä lyönti, yksi kymmenestä, tuntuu hyvältä. Kenttää on mukava kiertää hyvässä seurassa. Yksin on vähän tylsää. Moni työkaverini pelaa, joten käyn heidän kanssaan pelailemassa.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti ja kuvat

Mänttari golf, litti 30.8.2025

TULOKSET

Pistebogey 1. Timo Ukkola (KG) 39 p., 2. Leila Huovila (GPI) 37 p.
3. Jari Huovila (GPI) 34 p.

Lähimmäs lippua (väylä 15): Ilkka Tirkkonen (IGS) 4,83 metriä

Pisin draivi (väylä 6): Leila Huovila (GPI)

Paras nainen: Leila Huovila (GPI)

Paras lyöntipelitulos: 1. Panu Peltola (KGV) 83,
2. Kari Knuuttila (LG) 90

29. sukugolf-kilpailu 2026 järjestetään Nevas Golfissa sunnuntaina 6.9. Lähdöt kello 11 alkaen.

Sarjat: pistebogey ja erikoiskilpailut.

Kilpailumaksut: 55€, alle 18-vuotiaat juniorit 20€, Nevas Golfin pelioikeudet jäsenet 20 €.

Ilmoittautumiset: ensisijaisesti sukugolf@niinipuu.fi, viimeistään lauantaina 22.8.

Ilmoittautua voi myös Aki Huovilalle 050 530 5171 tai Petri Huoville 040 593 4044

Osoite: Nevas Golf, Sprängmanintie 79, Sipoo

Ensikertalainen. Nastolalainen Esa Järvinen osallistui ensimmäistä kertaa sukugolfiin.

Konkarit. Jari Leppälä (vas.), Timo Ukkola, Panu Peltola ja Jari Huovila ovat konkareita sukugolfkisassa.

Tuloskortit kuntoon. Leena Leppälä (vas.) ja Tarja Solaranta tarkistivat, että tuloskortit – paperisena tai mobiilissa ovat valmiudessa.

PALVELUHAKEMISTO

COASTLINE REALTY, INC

Kiinteistövälitystoimisto Etelä-Floridassa vsta 1989. Palvelemme suomen kielellä.

511 Lake Ave, FL-33460 Lake Worth Beach, USA
+1 561-309-6555, jaanapiira@gmail.com

2443

Kunniakonsuli Jaana Piira

Lake Worth, Florida
521 Lake Ave #7, FL-33460, Lake Worth, USA
+1 561-582-2335, LWBHonConsul@gmail.com
http://finlandabroad.fi/usa

2443

JANNEN KAIVUU

Maisemanhoitopalvelut

Merkjärventie 66, 49540 Metsäkylä
044 205 3520, jmanttari71@gmail.com

112

Maansiirtotöitä kaivurikuormaimella
Urakoitsija

HANNU HARJU

Okansuora 19 46900 Inkeroinen
0400 854 489

6234

Meiltä kaikki kuljetukset 1 - 20 hengelle

Porvarin Taksikuljetus
0400 610 640

7796

2842

KIVELÄN MERIKALA

Kyminsuuntie 187, 48600 Kotka
puh. 05 260 6773

9200

Turvetuotannon, metsäalan ja
maanrakennusalan palvelut.
Hakemyynti

PJ TURVE

Petri Jussila
Palosentie 382 A, 46710 SIPPOLA
0400 550 917

2915

KONEURAKOINTI

J. LEHTOMÄKI

040 779 4549

11020

Kengitys- ja ohjastajapalvelut
T:mi Kari Venäläinen

040 5839 536

2849

HAKAHUOLTO Oy

Puomikuja 5 49400 Hamina

05 344 8500

32

KOIVISTON
autokoulu

Sibeliuskatu 24 HAMINA
0400 554 104
info@koivistonautokoulu.fi
www.koivistonautokoulu.fi

3201

RADALLA
RESORT

Majoitus - ravintola - kokous- ja
juhlapalvelut Iitin Urajärven rannalla

www.radallaresort.fi

Uimarantie 1, 47400 Kausala

6409

Valaisimien erikoisliike

VALOHUONE

Salpausselänkatu 27 45100 KOUVOLA
p. 05 3117 177, fax. 05 3117 175
valohuone@valohuone.fi

10518

www.valohuone.fi

HITSAUSTARVIKKEET
MIG.TIG.PLASMA.LASER.

LADEK WELDING

P. 0207 300 300 www.ladek.fi

e-mail: ladek@ladek.fi

4089

Tres Hombres Consulting Group Oy
trescon.fi

14495

- laatu- ja johtamisjärjestelmät
- tuoteturvallisuus ja CE-merkintä
- vastuullinen liiketoiminta

Parturi-Kampaamo

ADELE

Kouvola

7980

TOIKAN KULJETUS

Hamina

11927

RAKENNUSLIIKE
KALEVI SUNTIO OY

MÄKELÄNKANKAANTIE 1, 49490 NEUVOTON
www.suntiorakentaa.fi

11488

keittiö-, wc-, pesuhuone-, sauna- ym. remontit
RAKENNUS JA SANEERAUS

S.LEHTOMÄKI

46750 Liikkala p. 0500 936 020
www.slehtomaki.fi

11020

VTT:n vedeneristysertifikaatti

TEPPOSEN
KUKKA

JA HAUTAUSTOIMISTO

Sibeliuskatu 25, Hamina, puh. 05 344 4460

KEVÄT

JOKA PÄIVÄ
9-18 9/11-15

11953

Vihanneksia

J & A MÄKELÄ

Ilvesvuorenkatu 11, 01900 Nurmijärvi
Puh. 09 825 0401

12610

pipeline

Jalmari Mänttari
Puh. 040 1697 447

2186

Rakentaja, kunnostaja, korjaaja, kaikkea mitä tarvitset sähköstä ammattitaidolla.

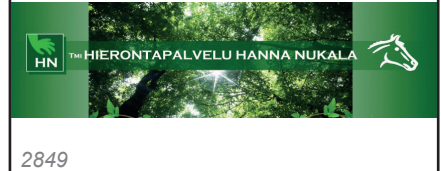
SIPPOLAN SÄHKÖ JA KONE
46710 SIPPOLA
veli.lonka@sippolansahkojakone.fi
P. 040 588 6106

643

Sportpiste

Tikankatu 3 Karhula
puh. 05 340 0360
www.sportpiste.fi

9182

2849

LEISTIN LEIPOMO

Vanha Sutelantie 47, Kotka
puh. 05 2601 040
Leivonnaiset tuoreina leipomosta
ma-pe 6-17, la 6-12

7391

KONEURAKOINTI T. ANTILA

0400 771 320

25

KONERAUTA TAAVETTI

Kauppakatu 20
53500 Taavetti
Puh. 05 417 1131

1850

LAVARAKENNE RAUTAHEIMO KY

Metsäkylä

1765
4670

VEDINMESTARIT

2431

Muutot ja kuljetukset JYRKI PAKKANEN

Kouvola 040 716 0603
www.jyrkipakkanen.fi
Myös pianot, flyygelit, kassakaapit
ja muuttolaatikkovuokraus

11674

SANNAN JALKAHOITOLA

Satamakatu 11, Hamina
044 5345 537

11046

Metson tila
Hieronta Majoitus Juhlat Kokoukset
Terhi 040 758 2025
Hovintie 15, Metsäkylä
www.metsonmajoitus.fi

15748

KYMEN VUOKRAHALLIT

Toni Mänttari
040 776 4691

4851

KYMEN BETONILEIKKAUS

Somerotie 5, KOUVOLA
05 3753 660, 0400 653 038
Tiili- ja betonirakenteiden timantti-
poraukset, sahaukset ja purkutytöt.

1247

Jalon Mylly Oy

Liikkalantie 820, Liikkala
Puh. 0400 559 491 www.jalonmylly.fi
Vehnä-, ruis- ja ohrajauhot,
ryynit ja hiutaleet
Soita ja kysy lisää.

4844

Kuntohoitaja Anne Vakkari

Juholanmäentie 23, 46800 Myllykoski
Puh. 045 678 1263

1665

kattopellit seinäpellit ikkuna- ym. pellit
vesikourut tikkaat lumiesteet kävelysillat
KYMEN PELTIRAKENNE
Mäyrämäenpolku 2 MYLLYKOSKI
puh. 05 3635 341
kymenpeltirakenne@gmail.com
www.kymenpeltirakenne.fi

280

Ravintola PORTINPIELI

Mirja Koivu
Hamina
05 374 7878

12871

Merikon
010 439 6800
040 5003 444
Informaatiopalveluja
www.merikon.fi

5283

MYLLYKOSKEN LASI KY

Jäspertie 1 Myllykoski
P. 05 3636 071 F. 05 325 4819

IKKUNA-, ERISTYS-, JAKUVIOLASIT, PEILIT, TURVAURAT
AUTOJEN JATRAKTOREIDEN LASIT, ASENNUSPALVELU
TAIDE- JA ASKARTELUTARVIKKEET, KEHYSTYSTYÖT
www.myllykoskenlasi.fi

8394

Kuljetusliike KARI POLVELA

Eerolansuorantie 119
33680 Tampere

7041 03 3600 940 0400 635 358

VARATTU

Tienlanaukset Lumenauraukset JORMA AULIN

17500 Padasjoki
0400 354 608

2149

RIL RAKENNUSLIIKE
Ismo Liikkanen Ky
Rakentaminen ja kuljetuspalvelut
Liikkasentie 38 49660 Pyhäntö
Puh. 0400 358 738, 05 3551 176
11898 Fax. 05 3551 156

11898

KYMEN VUOKRAHALLIT

Toni Mänttari
040 776 4691

4851

TAKSI Klemola

Hamina
0400 553 555

456

Eräliike RIISTAMAA

Tapiontie 2, 45160 Kouvola
P. 05 375 0288. Ma-pe 10-17
Oravannahkatori 1, 02120 Espoo
P. 09 4110 1290 Ma-pe 11-18
www.riistamaa.fi

680

HAMINA TRAILER

Teollisuuskatu 20
49400 Hamina
05 3448 480

12095

KOUVOLAN HAMMASASEMA Oy

Erikoishammasteknikko **SATU OKSANEN**
Kauppakeskus Hansa, Keskikatu 4, Kouvola, käynti ulkokautta Keskikadulta
Kenraalintie 4, Myllykoski
Ajanvaraus:
www.kouvolanhammasasema.fi

10440

JAANAN OMPELIMO JA ASUSTE KY
Maanantaisin ja tiistaisin työpäivä ompelimossa.

JAANAN LAHJAT -puoti
Fredrikinkatu 2, Hamina, avoinna ke-pe klo 10-17 ja la 10-14
puh. 0400 656 248 www.jaananompelimo.fi
Facebook: Jaanan Lahjat & Jaanan Ompelimo sekä Jaanan Lahjat

7844

Palveleva kultasepäniike Kouvolan keskustassa

KORUNDI

Keskikatu 10, Kouvola
Puh. 050 477 4422
kultajahoepaja.fi

9798

LOUNASKAHVILA PULLAPISTE

Torikeskus, Jyväskylä
014 613 511

12783

Olisiko
tässä
sinun ilmoituksesi
paikka
ensi vuonna?

Paikalliselta toimittajalta

- ◆ **Hiekoitussepelit** Myös astioiden täyttöpalvelu
- ◆ **Kalliomurskeet ja -sepelit**
- ◆ **Kuljetus- ja kuormauspalvelut**
- ◆ **Nosturiauto- ja nostokorityöt**

4451

Tilaukset ja tiedustelut 05 363 4415, 0400 251 007 **jarmotoikka.fi**

HALLITUSKADUN HAMMASLÄÄKÄRIASEMA

Hammaslääkäri Ilkka Anttila

**Implantti- ja nukutushoidot, proteesit,
perushammashoidot, zoom-valkaisu**

Hallituskatu 13-15 A, 45100 Kouvola
www.halham.fi puh 05 375 4790

3422

**AITO puukoulu ja -päiväkodit, jota aina
voidaan siirtää sinne missä lapsia on.**

6409

NETTIPOUOTI VILLANELLA

www.villanella.fi
www.facebook.com/
asustekauppa.villanella/
asustepuoti.villanella@pp.inet.fi

2791

KONETYÖ S. HALONEN

Traktorikaivuutyöt, sade- ja salaojatyöt,
piha- ja puutarhatyöt, Kurottajapalvelut
Kiinteistöjen konetyöt

328

Si Soitellaan

0400 151 590

Anjalankosken
JUHLA- & HAUTAUSPALVELU OY

Sairaalankaari 3 A, 46860 Keltakangas
Puhelin 0400 354 477

10269

www.anjalankoskenhautauspalvelu.fi

LVI-alan ykkönen
**HAMINAN VESIJOHTOLIIKE
PENTTILÄ**

Teollisuuskatu 26, HAMINA
P. 05 3448 840

13923

Parturi Tarja Puhakka

045 269 7889

3492

T:mi Pihatimpuri

Laukkoski
www.pihatimpuri.fi

14495

Koulutettu hieroja Jari Lampinen

KUNTO-MEKKA

Pallokentäntie 4, 45700 Kuusankoski
P. 050 5680404

8006

Kuljetuksia vuodesta 1948 alkaen.
Nosturi-, lavetti- ja maansiirto-
kuljetukset.
Seulotut sora- ym. hiekkatuotteet

ARPOSALO

Kytöahonkuja 9, 46800 Myllykoski

040 512 1590 Vesa

040 565 7793 Saku

kuljetusliike@arposalo.fi

4091

Kuva: Marko Wahlström

Mummo ja lapsenlapsi. – Tällainen pieni museo tämä on, isoäiti Mirja Puhakka sanoi lapsenlapselleen Pyyllle, joka kirjoitti nimensä vieraskirjaan Sukumuseon kauden avauspäivänä viime toukokuussa.

Sukumuseo siirtyi aurinkosähköön

Kotiseutumuseo avasi ovensa yleisölle ensimmäisen kerran 60 vuotta sitten. Syntymäpäivää vietetään kesäkuussa.

Kolminkertainen hiihtosuunnistuksen maailmanmestari, ruotilainen **Mirja Puhakka**, 70, (taulu 2952) astuu jo ties kuinka monennen kerran kotiseutumuseo Sukumuseon ovista sisään.

Tällä kertaa hänellä on mukana lapsenlapsi **Pyry Puhakka**, 6, joka ei ole aiemmin käynyt museolla.

– Mikä tämä oikein on? hän huikkaa mummoltaan kurkatessaan museon ulkopuolella nurkan taakse.

– Olkisilppuri, Mirja-mummo tietää kertoa.

Marian ja Matin kamari esittelee tupaa, jossa on asuttu ennen vanhaan. Mummo esittelee esineitä Pyyllle, jota vanhat esineet tuntuvat kiinnostavan.

– Tuolla on vanha seinäkello ja yöpöydällä herätyskello.

Viereiseen verstashuoneeseen siirryttäessä Mirja Puhakan mieli palaa lapsuuteen.

– Täällä on paljon tuttuja esineitä, mutta kaikkia en ole itse käyttänyt. Tuollaisia saapasrenkiä teimme Liikkalan koulussa.

Joulunäyttely ylsi kävijäennätykseen

Kymenlaakson museon alue-museoverkostoon kuuluvalla Sukumuseolla vieraili viime vuoden aikana vieraskirjan mukaan yhteensä noin 60 henkilöä.

Museon ovet pidettiin avoimina kolmena päivänä touko–heinäkuussa sekä heinäkuussa sunnuntaisin.

Lisäksi museoon pystyi joulukuussa tutustumaan sen historian kolmannessa erikoisnäyttelyssä entisajan joulun viettoon

museotonttujen johdolla. Joulunajan kävijämäärässä yllettiin ennätykseen.

Museoon voi tutustua myös Suomen Kotiseutuliiton eMuseo-palvelussa toimivassa verkkomuseossa.

Museo irtaantui valtakunnan sähköverkosta

Museon viime vuoden mittavin hanke oli sähköistyksen uudistaminen ja siirtyminen verkkosähköstä aurinkosähköjärjestelmään. Sähköt museolle on vuodesta 1966 asti hankittu naapuritalosta.

Uuden järjestelmän asennustyöt toteutettiin tilaustyönä. Järjestelmän invertterin ja akuston suojakotelot tehtiin talkoilla. Talkootöinä asennettiin paikoilleen myös puuceen uusi kompostoitu WC-istuin.

Pohjois-Kymen Kasvu ry myönsi sukuyhdistykselle Leader-rahaa museon sähköistyksen ja puuceen uudistustyöhön.

Juholan ja Akulan tilojen aitat Museomäelle

Mänttärin Sukuyhdistyksen valtuuskunta teki päätöksen sukumuseon perustamisesta keväällä 1965. Saman vuoden kesällä alkoivat Heinäkallioksi kutsutun Museomäen vanhimman rakennuksen, Juholan tilan entisen aitaa, purku- ja siirto-työt.

– Sukumuseon ovet voitiin avata yleisölle ensimmäisen kerran kesällä 1966. Museoa laajennettiin uudemmalla, Akulan tilalta siirretyllä kaksiosaisella aitalla vuonna 1996, yhdistyksen historiikissa kerrotaan.

Uusi museokausi alkaa kansainvälisenä museopäivänä maanantaina 18.5. Valtakunnallisen Avoimet kylät -tapahtuman yhteydessä lauantaina 13.6. vietetään museon 60-vuotissyntymäpäivää.

Lisäksi Sukumuseon joulunäyttely esittelee 28.11.–19.12. Marian ja Matin kamarissa entisajan joulunviettoon kuuluvia tapoja sekä vie yleisön satujen maailmaan. Joulutapahtuma on osa valtakunnallista Avoimet joulukylät -tapahtumaa.

Tapahtumien lisäksi museon ovet pidetään avoimena säännöllisesti kerran viikossa sunnuntaisin heinäkuussa (5.7., 12.7., 19.7. ja 26.7.) kello 12–18.

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti

Kuva: Sami Porkka

Museosta omavarainen. Kouvolalaisen Solarshop Bergman Oy:n asentaja huolehti aurinkosähköjärjestelmän asennuksesta museon vanhan aitaa kattoon.

Luvassa unohtumattomia retkiä ja hetkiä

Internet on pullollaan lukuisia erilaisia haasteita, joihin ihmisiä kannustetaan tarttumaan. Yksi haaste rohkaisee syömään kuukauden ajan pelkästään kasvisruokaa ja toinen suorittamaan erilaisia liikunnallisia tehtäviä. Olenkin välillä mielenkiinnosta testannut näitä, ja sehän on tuonut mukavaa vaihtelua tavalliseen arkeen ja myös uusia ideoita esimerkiksi ruoanlaittoon.

Heti alkuvuodesta vastaan tuli sellainen haaste, johon oli pakko tarttua. Eräässä sosiaalisen median palvelussa lukuisten päivitysten joukossa silmäni nauiliintuivat retkihaasteeseen.

Luonnossa vailla päämäärää haahuilemisesta pitävänä päätin ottaa osaa haasteeseen ennen kuin edes luin siitä tarkemmin. Koko vuoden mittainen haaste tarjoaa elämyksiä kaikille aisteille.

Elina Kynsijärven ja **Henni Mustakorven** kehittämä retkihaaste on kannustanut suomalaisia retkeilemään jo kymmenen vuoden ajan. Haaste sisältää 52 erilaista retkeä. Haastekohdissa muun muassa innostetaan nauttimaan retkestä nuotiotulen rätinässä, tekemään retki elokuun yössä sekä suuntaamaan retkelle, jolla naurattaa.

En ole hetkeen ollut yhtä innoissani mistään kuin nyt olen tästä retkihaasteesta. Olen jos listannut paperille ylös, mihin voisin suunnata retkilläni. Haasteessa itseäni viehättää erityisesti sen monipuolisuus. Retkillä pääsee käyttämään kaikkia aistejaan ja ihailemaan tuttuja sekä uusia maisemia, mutta myös hieman haastamaan itseään. Haastelistasta löytyy nimittäin muun muassa kuntoa kohottava retki sekä ylämäkiretki.

Haasteesta löytyy myös sellaisia kohtia, jotka pystyn toteuttamaan aivan kotini välitörmässä läheisyydessä. Tutussa ympäristössä pääsee kokemaan aivan uudenlaisia elämyksiä, kun retkelle on suunnitteilla muutakin kuin samoilua ja kahvitauko kannonnokassa. Vuoden mittaan syntyy lukuisia uusia, unohtumattomia hetkiä, kun pysähtyy matkan varrella katselemaan kastematoja tai nauttimaan keltaisten kukkien loisteesta.

Alkuvuodelle olen ehtinyt jo tehdä muutampia lyhyempiä retkiä, jotka ovat sujahtaneet mukavasti haasteeseen. Retki kuin sadusta tuli koettua lumen hunnuttamassa metsässä, täydenkuun loisteesta. Toisella lähiluontoon suuntautuneella retkelläni puolestaan halasin haapaa.

Kaikki varmasti tietävät luonnossa liikkumisen hyödyt. Mieli virkistyy, tyhjänpäiväiset ajatukset katoavat ja stressikäyrä lähtee laskuun, kun viettää aikaa ulkoilmassa. Kun tähän yhdistetään vielä mukavia haastekohtia, tulevat huvi ja hyöty samassa paketissa. Uudenlaiset elämykset synnyttävät myös ainutkertaisia muistoja.

MARJUT LEHTO (taulu 11774)

Kirjoittaja on toimittaja ja Niinipuu-lehden vakituinen avustaja.

Marjut Lehto

Uudenlaiset elämykset synnyttävät myös ainutkertaisia muistoja.

PERHEUUTISIA

Niinipuu-lehti alkaa julkaista tällä palstalla lukijoiden perheutisia (kastetut, merkkipäivät, kihlaukset, vihkimiset, hääpäivät, syntymäpäivät, arvonimet, nimitykset, ansio- ja kunniamerkit sekä kuolinuutiset). Tiedot tulee lähettää sähköpostitse osoitteella toimitus@niinipuu.fi. Mukaan voi liittää myös valokuvan.

Lähetäessäsäsi kuvan julkaistavaksi myönnät Niinipuulle kuvan julkaisu-, uudelleenjulkaisu- ja edelleenluovutus oikeudet. Kuvan lähettäjä vastaa siitä, että hänellä on oikeus myöntää edellä mainitut oikeudet ja kuvassa esiintyvien ihmisten lupa kuvan julkaisemiseen. Kuva voidaan julkaista painetussa lehdessä ja sähköisissä kanavissa.

Hääpäivät

Arto ja Eila Töytäri (taulu 7840) Haminas-ta viettivät 70-vuotishääpäivää 23.4.2025.

Arvonimet

Tasavallan Presidentti myönsi 28.11.2025 Xamk-ammattikorkeakoulun korkeakoulupalveluiden johtaja, filosofian tohtori **Mirja Toikalle** opetusneuvoksen arvonimen. Haminalainen opetusneuvos jäi eläkkeelle viime syksynä.

Kotka-seura myönsi viime heinäkuussa Tervamestari-arvonimen ansiokkaasta toiminnasta harrastajakulttuurin parissa kotkalaiselle **Esko Junkkarille** (taulu 10043). Hän on eläkkeellä oleva äidin kielen opettaja.

Eila ja Arvo Töytäri.

Aluetoiminnan yhteyshenkilöt

Uudenmaan Mänttärät (pk-seutu ja muu Uusimaa)

- Atte Helminen, Vantaa, 040 553 8879
atte.helminen@niinipuu.fi
uusimaa.manttari@niinipuu.fi

Hämeen Mänttärät (Kanta- ja Päijät-Häme)

- Jorma Mänttari, Hollola, 040 576 4150
- Pirjo Pohto, Hämeenlinna, 0400 453 794,
hame.manttari@niinipuu.fi

Pirkanmaan Mänttärät

- Päivi Lampinen, Tampere 040 717 6570
- Anne Kalliola, Tampere 050 521 9554
pirkanmaa.manttari@niinipuu.fi

Keski-Suomen Mänttärät

- Anne-Riitta Mänttari, Jyväskylä 040 685 5644
keskiuomi.manttari@niinipuu.fi

Etelä-Karjalan Mänttärät

- Terhi Ruotsalainen, Lappeenranta 040 777 1768
terhi.ruotsalainen@niinipuu.fi

Varsinais-Suomen Mänttärät

- Timo Häkkinen, Paimio, 0400 821 732, varsinainen.suomi@niinipuu.fi

Suku- ja historiatutkimusverkosto

- Kari-Matti Sahala, yhteyshenkilö 050 383 6448
kari-matti.sahala@niinipuu.fi
- Olli Sipilä, sukutietokannan ylläpito 040 543 1480
olli.sipila@niinipuu.fi

Kotiseutumuseo Sukumuseo

- Asemankulma 9, 46750 Liikkala, Kouvola
- Museovastaava Ari Lehtomäki 0400 975 042 (varanumero 0400 552 235/ Mänttärin Sukuyhdistys) ari.lehtomaki@niinipuu.fi
- Omatoimista vierailua varten kävijälle annetaan tarvittaessa numerokoodi, jolla avaimen saa avainpiilosta.

MÄNTTÄRIN SUKUYHDISTYS ry

www.niinipuu.fi

Postiosoite: Sippolantie 717 B, 46710 Sippola
manttari@niinipuu.fi

Jäsen- ja osoiterekisteriasiat: +358 400 552 235/
Marko Wahlström

Pankkitili: FI18 5200 0650 0017 50

Y-tunnus: 1568124-0

HALLITUS

Puheenjohtaja: Minna Mänttari, Kouvola (Sippola)
+ 358 50 302 9220, minna.manttari@niinipuu.fi

Varapuheenjohtaja: Sami Porkka, Kouvola (Savero)
+ 358 400 558 597, sami.porkka@niinipuu.fi

Sihteeri: Maija Vanhala, Kotka,
maija.vanhala@niinipuu.fi

Taloudenhoitaja: Sanna Ahtiainen, Orimattila (Artjärvi), + 358 400 448 581,
sanna.ahtiainen@niinipuu.fi

Jäsenet: Ari Puhakka, Kouvola (Myllykoski),
+ 358 400 430 068, ari-pekka.puhakka@niinipuu.fi
Marjo Ihalainen, Kouvola (Myllykoski)
+ 358 40 510 8135, marjo.ihalainen@niinipuu.fi

VALTUUSKUNTA 2024 - 2028

Puheenjohtaja:

Olli Sipilä (taulu 10775),
Suunnittelijankatu 4 B 41, 00880 Helsinki
+ 358 40 543 1480, olli.sipila@niinipuu.fi

Varapuheenjohtaja: Terhi Ruotsalainen (taulu 11484), Lappeenranta
+ 358 40 777 1768, terhi.ruotsalainen@niinipuu.fi

Jäsenet

Daniel Borshagovski, Järfälla (taulu 4386)
Mia Berlin, Helsinki (2957)
Atte Helminen, Vantaa (2319)
Simo Kantele, Helsinki (6936)
Amanda Kaukiainen, Kouvola (4021)
Annariitta Kottonen, Kauniainen (13 259)
Päivi Lampinen, Tampere (7508)
Lauri Lehtomäki, Hamina (11022)
Arto Mänttari, Kouvola (11496)
Anne-Riitta Mänttari, Jyväskylä (3926)
Esa Mänttari, Espoo (10790)
Marja-Riitta Mänttari, Kotka (2948)
Markku Mänttari, Hämeenlinna (7531)
Roy Mänttari, Kotka (3916)
Tuomas Mänttari, Helsinki (3978)
Markku Pakkanen, Kouvola (2852)
Pekka Päivärinne, Lahti (1139)
Anna-Leena Riitaoja, Espoo (10794)
Sari Riivari, Hamina (8087)
Kari-Matti Sahala, Pornainen (14495)
Elina Seppänen, Kouvola (7765)
Jyrki Venäläinen, Hamina (2847)
Iina Wahlström, Porvoo (1943)

Kansallinen Sukututkimuksen päivä 11.4.

Kymenlaakson sukututkimusseura ja Kymenlaakson museo järjestävät kaikille avoimen ja ilmaisen sukututkimuspäivän Merikeskus Vellamossa (Tornatorintie 99) lauantaina 11.4. Lisätiedot: <https://kymenlaaksonsukututkimus.wordpress.com/> Ohjelmaa aiheesta on luvassa eri puolilla maata.

Valtuuskunnan kokous 18.4.

Valtuuskunnan kokous pidetään Tampereella lauantaina 18.4. Kello 11 tutustuminen näyttelypöytäliikkö Maj Meriluodon (taulu 169) johdolla suosittuun Muinais-DNA: Avain menneisyyteen -näyttelyyn museokeskus Vapriikissa (Alaverstaanraitti 5). Kello 12 lounas Vapriikin museoravintola Valssissa. Kello 13–15 kokous nuorten kulttuurikeskus Monitoimitalo 13:n (Pellavatehtaankatu 4) Stenvall-salissa.

Kotiseutumuseo avoinna 18.5.

Sukuyhdistyksen ylläpitämässä Sukumuseossa (Asemankulma 9, Liikkala) pidetään ovet avoinna kansainvälisen museopäivän kunniaksi maanantaina 18.5. kello 10–17. Kaikille avoin, vapaa pääsy.

Pirkanmaan Mänttärät kokoontuu 22.5.

Pirkanmaan Mänttärät lähtevät Amurin työläiskorttelikierrokselle perjantaina 22.5 kello 15 alkaen. Museoon on perjantaisin kello 15–18 ilmainen sisäänpääsy. Noin tunnin opastus alkaa kello 15.30. Kierroksella saa kattavan kuvan amurilaisesta arjesta ja asumisesta 1880-luvulta aina 1970-luvulle asti. Kierroksella poiketaan muun muassa 1930-luvun leipomossa, tunnelmoidaan osuuskaupassa ja käväistään yhteissaunassa. Ilmoita mahdollisesta osallistumisesta 20.5. mennessä: Päivi Lampinen, puh. 040 717 6570 tai pirkanmaa.manttari@niinipuu.fi

Kotiseutumuseo avoinna 13.6.

Sukuyhdistyksen ylläpitämässä Sukumuseossa (Asemankulma 9, Liikkala) pidetään ovet avoinna valtakunnallisen Avoimet kylät -tapahtuman kunniaksi lauantaina 13.6. kello 10–17. Samalla vietetään museon 60-vuotissyntymäpäivää. Kaikille avoin, vapaa pääsy.

Kotiseutumuseo avoinna sunnuntaisin

Sukuyhdistyksen ylläpitämän Sukumuseon (Asemankulma 9, Liikkala) ovet ovat avoinna heinäkuussa sunnuntaisin (5.7., 12.7., 19.7. ja 26.7.) kello 12–18. Muina aikoina omatoimista vierailua varten kävijälle annetaan tarvittaessa numerokoodi, jolla avaimen saa avainpiilosta. Yhteydenotot: museovastaava Ari Lehtomäki + 358 400 975 042 (varanumero + 358 400 552 235/ Mänttärin Sukuyhdistys).

Kesäseurat Sukumuseolla 19.7.

Perinteiset kesäseurat kotiseutumuseo Sukumuseon pihapiirissä (Asemankulma 9) Kouvolan Liikkalan Mänttärinmäellä sunnuntaina 19.7. kello 13–15. Anjalankosken seurakunnan pappi pitää hartauden. Tilaisuudessa on kahvitarjoilu ja kotiseutumuseon museon ovet ovat avoinna. Vapaa pääsy, vapaaehtoinen kahvimaksu.

Sukugolfkisa Nevas Golfissa 6.9.

Jo 29. Mänttärin sukugolf-kilpailu järjestetään järjestetään

Nevas Golfissa (Sprängmanintie 79, Söderkulla) Sipoossa sunnuntaina 6.9. Lähdöt kello 11 alkaen. Pelimuotona pistebogey ja erikoiskilpailut. Kilpailumaksut: 55 euroa, 20 euroa (alle 18-vuotiaat juniorit) ja 20 euroa (Nevas Golfin pelioikeutetut jäsenet). Ilmoittautumiset ensisijaisesti sähköpostitse: sukugolf@niinipuu.fi viimeistään lauantaina 22.8. Ilmoittautua voi myös Aki Huoville 050 530 5171 tai Petri Huoville 040 593 4044.

Uudenmaan Mänttärät 14.9.

Uudenmaan alueen Mänttäreiden sukutapaaminen järjestetään Helsingin Aikuisopiston (Runeberginkatu 22–24, parkkipaikkoja sisäpihalla) juhlasalissa maanantaina 14.9. kello 18 alkaen. Teema: "Yhden perheen tarina". Tuomas Mänttari ja Ilona Tolsa-Mänttari (taulu 3978) ovat Atte Helmisen haastateltavina. Aiheina ovat suhteen alkutaival, lapsiperheen elämää eri puolella Helsinkiä ja ulkomailla sekä lasten lähtö pesästä. Musiikista vastaa muusikko, laulaja-laulunkirjoittaja, musiikkipedagogi ja säveltäjä Johannes Österlund (taulu 234). Kahvitarjoilu ja tuotemyyntiä. Lisätietoja: Atte Helminen, puh. 040 553 8879 tai uusimaa.manttari@niinipuu.fi.

Kuulutko sukuuni -tapahtuma 10.-11.10.

Vantaan Seudun Sukututkijat ry:n Kuulutko sukuuni -tapahtuma järjestetään Vantaan Tikkurilan lukiossa (Valkoisenlähteentie 1) lauantaina 10.10. kello 10–17 ja sunnuntaina 11.10. kello 10–16.

Helsingin Kirjamesut 22.–25.10.

Helsingin Kirjamesut Messukeskuksessa (Messuaukio 1) torstaina 22.10., perjantaina 23.10. ja lauantaina 24.10. kello 10–20 sekä sunnuntaina 25.10. kello 10–18. Perinteiseen tapaan messuilla on mukana myös kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti, jonka jäsen myös Niinipuu-lehti on.

Kotiseutuilltapäivä Liikkalassa 1.11.

Kotiseutuilltapäivä Liikkalan VPK-talolla (Pien-Liikkalantie 408) sunnuntaina 1.11. kello 14 alkaen. Teemana talvi- ja jatkosodan aikaiset puhdetyöt sekä kenttäposti. Tilaisuudessa kuullaan myös ajankohtaisluento varautumisesta.

Mänttärin suvun kirkkopyhä Sippolassa 15.11.

Mänttärin Sukuyhdistyksen ja suvun kirkkopyhä Sippolan kirkossa sunnuntaina 15.11. kello 10 alkaen.

Kotiseutumuseon joulu 28.11.–19.12.

Sukumuseo (Asemankulma 9, Liikkala) valmistautuu jouluun viemällä kävijät satujen taianomaiseen maailmaan. Museossa voi myös tutustua entisajan joulunviettoon osana Avoimet joulukylät -tapahtumaa. Museo on avoinna päivittäin kello 10–18. Kaikille avoin, vapaa pääsy.

Sukututkimuspäivä Tampereella 30.1.2027

Sukututkimuspäivä Sampilassa (Sammonkatu 2) lauantaina 30.1.2027 kello 10–16. Tampereen Seudun Sukututkimusseura järjestää.

Mänttärin Sukuyhdistys ry pidättää oikeudet ohjelmamuutoksiin. Päivitetyt tapahtumatiedot löytyvät Mänttärin Sukuyhdistyksen verkkosivulta www.niinipuu.fi.

Kuva: Tiina Sinkkosen kuva-arkisto

Isoisän runot inspiroivat kiertueelle

Oopperalaulaja Tiina Sinkkonen tuotti konsertin.

Isoisän inspiroima. Oopperalaulaja ja laulopedagogi Tiina Sinkkonen inspiroitui isoisänsä, muurari ja runoilija Oiva Hyvärin kirjoittamista runoista.

Sipoolainen oopperalaulaja, laulopedagogi ja tapahtumatuottaja **Tiina Sinkkonen** (taulu 4000) teki löydön selatessaan isoisänsä kirjoittamia runoja, jotka hän oli saanut äidiltään.

– Huomasin, että niissä oli todella kauniita tekstejä, hän kertoo.

Hän inspiroitui runoteoksista niin, että tuotti Unteni hämäräperhonen -konsertin, jossa kuullaan Lappeenrannan Vainikkalasta kotoisin olevan muurari ja runoilija **Oiva Hyvärin** (taulu 3995) tekstejä sekä suomalaista laulu- ja kantelemusiikkia pianosäestyksellä.

– Unteni hämäräperhonen on teksti, jonka Oiva-isoisäni kirjoitti rakastuttuaan tulevaan vaimoonsa, Liikkalan Mänttärinmäeltä kotoisin olevaan **Katri Pajariin** (taulu 3995). Tarina toimii runkona lauluille, jotka kertovat onnesta, kaipuusta ja luopumisesta sekä luonnosta ja Karjalasta, Sinkkonen kertoo.

Konserteissa esiintyvät Tiina Sinkkosen (altto) lisäksi pianisti **Heli Ahvenainen-Saaristo** ja kanteletaiteilija **Juulia Salo**. Ahvenainen-Saaristo työskentelee pianonsoitonopettaja-säestäjänä. Salo toimii pedagogina.

Lauluja rakastetuilta säveltäjiltä

Konsertissa kuullaan lauluja rakastetuilta säveltäjiltä **Oskar Merikannolta** ("Laatokka", "Muistellussa" ja "Reppurin laulu"), **Toivo Kuulalta** ("Tule armaani") ja Oprin aaria **Tauno Pylkkäsen** oopperasta "Opri ja Oleksi".

– Opri kertoo aariassa evakkoon lähdöstä, sanoo Sinkkonen, jonka toinen isoisä on kotoisin Laatokan rannoilta Karjalasta.

Uudempina säveltäjäniminä ohjelmasta löytyvät **Kimmo Ruotsala**, jolta kuullaan laulu "Oi jos sen vakainen Luojani", Heli Ahvenainen-Saariston Oiva Hyvärin tekstiin säveltämä laulu "Muistojen kirja" sekä **Mikko Helenius**, jonka **Ilmari Kianosta** kertovasta oopperasta "Soipa kieli" kuullaan Elsan aaria.

– Siihen ajattelin valita Oivan kirjoittamia tekstejä, jotka kertovat siitä ajankavasta, kun sodan jälkeen rakennettiin taloja, Sinkkonen kertoo.

Lisäksi ohjelma sisältää kansanlauluja karjalankielellä ja kanteleella tulkittuina. Konsertti on enintään tunnin ja 15 minuutin pituinen, ja sisältää jonkin verran luettua tekstiä.

– Olemme suunnitelleet kiertuetta Etelä- ja Pohjois-Karjalaan, joista Imatra ja Kitee ovat jo sovittuna syyskuulle. Lisäksi konsertteja järjestetään Sippolassa ja Kouvolassa. Pyrin saamaan konsertin myös pääkaupunkiseudulle, Sinkkonen kertoo.

Konserttikiertueelle on haettu tukea Karjalan Kulttuurirahastolta, jolloin konsertti voitaisiin ulottaa myös ikäihmisten palvelutaloihin.

Hyväri kirjoitti runoja ja tarinoita

Lappeella kesäkuussa syntynyt muurari Oiva Hyväri (1907–1980) kävi Haapajärven kansakoulua, josta sai päästötodistuksen keväällä 1921.

Hänet vihittiin Sippolan Liikkalasta kotoisin olevan Katri Pajarin kanssa. Innokkaana nuorisoseuran jäsenenä Oiva Hyväri kirjoitti puheita seuran tapahtumiin ja tarinoita paikallisiin lehtiin.

– Hänen arkensa oli sellaista elämäntilasta arkea. Kirjoittamisen lisäksi Oiva

myös näytteli; hän esitti Pohjalaisia näytelmässä vallesmannia, Sinkkonen kertoo Etelä-Karjalassa asuneesta isoisästään.

Isoitinsa, kuppari **Walpuri Saarimiehen** (1847–1930) muistolle kirjoitettu puhe on säilyneiden tekstien joukossa, samoin kuin Haapajärven kylän kuulumisia vuodelta 1933.

Lisätietoja konsertista: www.tiinasinkkonen.fi

MARKO WAHLSTRÖM (taulu 1943), teksti

Unteni hämäräperhonen

"Tuolla kirkkaanhohtoisella jäällä sinut sitten kohtasin, Kultasiipeni.

Kutsuit minua yöllä karkeloosi hämärän varjoisille kentille.

Ah kaikki on minulle kuin kauneinta unta.

Rakas Kultasiipi, emmekö karkeloi, eihän vain siipiäsi vielä kylmä ole jäykistänyt?

Siipieni lämpöä ei mahtavinkaan halliparta voi vähentää.

Kai tiedät, että olen hämärän iloperhonen, elän kauan ja olen nuori ikuisesti.

Jos kaipaat joskus, täältä minua voit hakea.

Perhoseni katosi pimeään lentäen kevyesti ja äänettä.

Jäin oudon tunteen valtaamana yksin pimeään, valot kylässä olivat jo sammuneet".

Ote tekstistä Unteni hämäräperhonen, Oiva Hyväri, Vainikkala, 1929.

. Z401

Lähtettäjä: Niinipuu-lehti, Näse-Jutten
katu 5 B 2, 06100 Porvoo

VOITKO SINÄ LUOVUTAA?

Voit luovuttaa verta, jos olet 18–70-vuotias, painat vähintään 50 kg eikä sinulla ole terveydellistä estettä luovutukselle. Uusi luovuttaja voi olla korkeintaan 59-vuotias. Hemoglobiiniisi mitataan ennen luovutusta ja sen on oltava naisilla 125–175g/l ja miehillä 135–195g/l. Ota mukaasi viranomaisen myöntämä, kuvallinen henkilötodistus.

Testaa ennen tuloasi, voitko luovuttaa verta juuri nyt:
www.sovinkoluovuttajaksi.fi

tai kysy lisää maksuttomasta infopuhelimesta **0800 0 5801** (ark. klo 8–17)

NÄIN TOIMII MÄNTTÄRIN VERIRYHMÄ

Kerää omalla paikkakunnalla pieni ryhmä ja lähde luovuttamaan verta yhdessä. Voit käydä myös yksin

Luovutuspaikan voit tarkistaa paikkakuntasi lehdestä tai osoitteesta www.veripalvelu.fi

Kerro verenluovutuspaikan ilmoittautumisessa, että kuulut/kuulutte VeriRyhmään ja yhteisönne nimi (Mänttärin Sukuyhdistys)

Facebook: Mänttärin VeriRyhmä

KIITOS, ETTÄ AUTATTE.

www.veripalvelu.fi

Haasta kaverit mukaan auttamaan!
#VeriRyhmä #Isokäsielämälle

[X.com/SPRVeripalvelu](https://x.com/SPRVeripalvelu)

facebook.com/veripalvelu

instagram.com/veripalvelut

Punainen Risti
Veripalvelu

820159

Tukimaksun voi maksaa TÄLLÄ PANKKISIIRROLLA tai VERKKOPANKIN kautta

Muistathan ilmoittaa kotoa pois muuttaneen lapsesi uuden osoitteen Mänttärin Sukuyhdistykselle.

Osoitemuutoksen voi tehdä verkkosivulta www.niinipuu.fi löytyvän sähköisen lomakkeen avulla tai lähettää sähköpostia osoitteella: osoitemuutos@niinipuu.fi. Osoitteenmuutokset voi ilmoittaa myös puhelimitse numeroon + 358 400 552 235.

Saajan tilinumero Mottagarens kontonummer IBAN OKOYFIHH F118 5200 0650 0017 50		Niinipuu, tukimaksu 15,00 Pienkeräys RA/2026/289, voimassa 1.4.-30.6.2026			
Saaja Mottagare Mänttärin Sukuyhdistys ry. Sippolantie 717 B 46710 SIPPOLA					
Maksajan nimi ja osoite Betalarens namn och adress TILISIIRTO GREERING					
Alkijohutus Underskrift		Viite Ref.nr 5610		Euro 15,00	
Tiliä nro Från konto nr		Eräpäivä Förfallodag 30.6.2026		Maksu välitetään saajalle maksujärjestelyksen ehtojen mukaisesti ja vain maksajan ilmoittaman tilinumeron perusteella. Betalningen förmedlas till mottagaren enligt vilkoren för betalningsföremål och endast till det kontonummer som betalaren angivit.	

Tieto pankkisiirto: www.painwords.fi

Haluatko lukea jatkossakin Niinipuuta?

Tämä Mänttärin Sukuyhdistyksen julkaisema ja kustantama Niinipuu-lehti postitetaan kaikille yhdistyksen jäsen- ja osoiterekisterissä oleville.

This Niinipuu-magazine, published by the Mänttärin Family Association, is mailed to everyone in the association's membership and address register.

Sukuyhdistys toivoo, että kerrot, mikäli **ET** enää halua sinulle postitettavan paperista lehteä, vaan luet lehtesi mieluummin sähköisesti.

The family association hopes that you will let us know, if you NO longer want to receive a paper magazine, but would rather read your magazine electronically.

Uusien jäsenten tulee täyttää ja lähettää verkkosivujen kautta liittymishakemus, mikäli haluavat liittyä sukuyhdistyksen jäseneksi. Liity jäseneksi -lomake löytyy osoitteesta niinipuu.fi/jasenille/

Lähetä sähköpostia osoitteella toimitus@niinipuu.fi tai soita, tekstaa & whatsappaa numeroon 0400 552 235. Digilukijoille lähetämme linkin lehden näköislehteen.

Näköislehti verkossa: niinipuu.fi/lehti/nakoislehdet/

Osoitemuutokset: niinipuu.fi/lehti/osoitteenmuutos/ tai osoitemuutos@niinipuu.fi.

Yhdistyksen ulkopuolisten lehtitilaukset: niinipuu.fi/lehti/tilaus/

Pysythän mukana! Näin yhteisön side säilyy tulevaisuudessakin.

Tämän lehden tukimaksun voi maksaa VERKKOPANKIN kautta tai KÄÄNTÖPUOLELTA löytyvällä pankkisiirrolla.

Pienkeräyslupa RA/2026/289 on voimassa 1.4.–30.6.2026 Manner-Suomen alueella (ei Ahvenanmaalla ja ulkomailla).